

STAV IMPLEMENTÁCIE RÁMCOVÝCH UČEBNÝCH PLÁNOV V ŠKOLÁCH S VYUČOVACÍM JAZYKOM MAĎARSKÝM

Výskumná správa (2015 – 2019)

Autori:

PaedDr. Gyöngyi Ledneczka, PhD.

PaedDr. Lívia Tímárová

PaedDr. L. Patrik Baka, PhD.

Recenzovali:

doc. Mgr. Gabriella Petres Csizmadia, PhD.

Mgr. Liliana Bolemant, PhD.

STAV IMPLEMENTÁCIE RÁMCOVÝCH UČEBNÝCH PLÁNOV V ŠKOLÁCH S VYUČOVACÍM JAZYKOM MAĎARSKÝM

Výskumná správa (2015 – 2019)

Autori:

PaedDr. Gyöngyi Ledneczka, PhD.
PaedDr. Lívia Tímárová
PaedDr. L. Patrik Baka, PhD.

Recenzovali:

doc. Mgr. Gabriella Petres Csizmadia, PhD.
Mgr. Liliana Bolemant, PhD.

Prvé vydanie

Rozmnožovanie alebo šírenie tohto diela alebo jeho častí akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa je porušením autorského zákona.

Národný inštitút vzdelávania a mládeže
Bratislava
2023
ISBN 978-80-565-1529-7

OBSAH

ZOZNAM SKRATIEK.....	4
ZOZNAM SKRATIEK VYUČOVACÍCH PREDMETOV.....	5
ÚVOD	6
KAPITOLA 1	
VÝCHODISKÁ A CHARAKTERISTIKA VÝSKUMU	7
1. 1 POPIS VÝSKUMNÉHO PROBLÉMU	8
1. 2 ZÁMER A CIELE VÝSKUMU	9
1. 3 METÓDY VÝSKUMU.....	10
1. 4 CHARAKTERISTIKA VÝSKUMNEJ VZORKY	11
1. 5 ORGANIZÁCIA VÝSKUMU	12
KAPITOLA 2	
VÝSLEDKY VÝSKUMU A ICH INTERPRETÁCIA	13
2. 1 PRVÝ STUPEŇ ZÁKLADNEJ ŠKOLY S VYUČOVACÍM JAZYKOM MAĎARSKÝM	14
2. 1. 1 ŠKOLSKÝ ROK 2015/2016 (RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN 2015)	14
2. 1. 2 ŠKOLSKÝ ROK 2016/2017 (RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN 2015, 2016)	16
2. 1. 3 ŠKOLSKÝ ROK 2016/2017 (RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN 2015)	17
2. 1. 4 ŠKOLSKÝ ROK 2016/2017 (RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN 2016)	18
2. 1. 5 ŠKOLSKÝ ROK 2016/2017 (RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN 2008, 2011)	20
2. 1. 6 ZHRNUTIE.....	21
2. 2 DRUHÝ STUPEŇ ZÁKLADNEJ ŠKOLY S VYUČOVACÍM JAZYKOM MAĎARSKÝM	26
2. 2. 1 ŠKOLSKÝ ROK 2017/2018 (RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN 2015)	26
2. 2. 2 ŠKOLSKÝ ROK 2017/2018 (RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN 2008, 2011)	28
2. 2. 3 ZHRNUTIE.....	31
2. 3 GYMNÁZIÁ S VYUČOVACÍM JAZYKOM MAĎARSKÝM	33
2. 3. 1 ŠKOLSKÝ ROK 2017/2018 (RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN 2015)	33
2. 3. 2 ŠKOLSKÝ ROK 2017/2018 (RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN 2008, 2011)	36
2. 3. 3 ZHRNUTIE.....	37
KAPITOLA 3	
MEDZINÁRODNÁ KOMPARÁCIA – STAV PROBLEMATIKY VO VYBRANÝCH ŠTÁTOCH V ROKU 2020	39
ZÁVERY A ODPORÚČANIA	43
LITERATÚRA	44

PRÍLOHY	47
PRÍLOHA 1 DOTAZNÍK PRE RIADITEĽA ZÁKLADNEJ ŠKOLY S VYUČOVACÍM JAZYKOM MAĎARSKÝM (1. STUPEŇ)	49
PRÍLOHA 2 DOTAZNÍK PRE RIADITEĽA ZÁKLADNEJ ŠKOLY S VYUČOVACÍM JAZYKOM MAĎARSKÝM (2. STUPEŇ)	54
PRÍLOHA 3 DOTAZNÍK PRE RIADITEĽA GYMNÁZIA S VYUČOVACÍM JAZYKOM MAĎARSKÝM	58
PRÍLOHA 4/A VÝSKUMNÁ VZORKA – ZŠ S VYUČOVACÍM JAZYKOM MAĎARSKÝM, 1. STUPEŇ	62
PRÍLOHA 4/B VÝSKUMNÁ VZORKA – ZŠ S VYUČOVACÍM JAZYKOM SLOVENSKÝM A MAĎARSKÝM, 1. STUPEŇ	63
PRÍLOHA 5/A VÝSKUMNÁ VZORKA – ZŠ S VYUČOVACÍM JAZYKOM MAĎARSKÝM, 2. STUPEŇ	64
PRÍLOHA 5/B VÝSKUMNÁ VZORKA – ZŠ S VYUČOVACÍM JAZYKOM SLOVENSKÝM A MAĎARSKÝM, 2. STUPEŇ	65
PRÍLOHA 6/A VÝSKUMNÁ VZORKA – GYMNÁZIUM S VYUČOVACÍM JAZYKOM MAĎARSKÝM	66
PRÍLOHA 6/B VÝSKUMNÁ VZORKA – GYMNÁZIUM S VYUČOVACÍM JAZYKOM SLOVENSKÝM A MAĎARSKÝM	67
PRÍLOHA 7 ZOZNAM NOVOVYTVORENÝCH PREDMETOV – 1. STUPEŇ	68
PRÍLOHA 8 ZOZNAM NOVOVYTVORENÝCH PREDMETOV – 2. STUPEŇ	69

ZOZNAM SKRATIEK

CVTI SR	Centrum vedecko-technických informácií SR
GYM	gymnázium
MDP	materiálny didaktický prostriedok
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
PHÚ	Plán hlavných úloh
PFIČ MS	Písomná forma internej časti maturitnej skúšky
RUP	Rámcový učebný plán
SR	Slovenská republika
SŠ	stredná škola
ŠPÚ	Štátny pedagogický ústav
ŠVP	Štátny vzdelávací program
iŠVP	inovovaný Štátny vzdelávací program
VJM	vyučovací jazyk maďarský
VJMS	vyučovací jazyk maďarský a slovenský
VJS	vyučovací jazyk slovenský
ZŠ	základná škola

ZOZNAM SKRATIEK VYUČOVACÍCH PREDMETOV

Kód predmetu	Názov predmetu
1AJ	Anglický jazyk ako prvý cudzí jazyk
2NJ	Nemecký jazyk ako druhý cudzí jazyk
ANJ	Anglický jazyk
BIO	Biológia
CHE	Chémia
DEJ	Dejepis
ETV	Etická výchova
FYZ	Fyzika
GEG	Geografia
HUV	Hudobná výchova
IFV	Informatická výchova
INF	Informatika
CJ3	Tretí cudzí jazyk
MAT	Matematika
MJL	Maďarský jazyk a literatúra
NBV	Náboženská výchova
NVP	Novovytvorený predmet (zaradený do ŠkVP)
OBN	Občianska náuka
PDA	Prírodoveda
PVC	Pracovné vyučovanie
PVO	Prvouka
SEE	Svet práce
SJSL	Slovenský jazyk a slovenská literatúra
TECH	Technika
TSV	Telesná a športová výchova
UKL	Umenie a kultúra
VLA	Vlastiveda
VUM	Výchova umením
VYV	Výtvarná výchova

ÚVOD

Výskumná správa *Stav implementácie rámcových učebných plánov v školách s vyučovacím jazykom maďarským* vznikla ako výstup z riešenia úlohy s názvom Stav implementácie inovovaných vzdelávacích štandardov maďarského jazyka a literatúry do pedagogickej praxe v školách s vyučovacím jazykom maďarským, ktorá bola zaradená do Plánu hlavných úloh Štátneho pedagogického ústavu v roku 2017.

Zámerom riešenia úlohy bolo priniesť aktuálnu správu o stave implementácie rámcových učebných plánov do pedagogickej praxe na jednotlivých stupňoch vzdelávania v súvislosti so zavedením inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu, ktorý bol schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len MŠVVaŠ SR) vo februári 2015 s účinnosťou od 1. 9. 2015 s tým, že v rovnakom čase boli platné aj rámcové učebné plány z roku 2008 a 2011, podľa ktorých školy museli postupovať.

Žiaci v základných a stredných školách v Slovenskej republike sa vzdelávajú podľa Štátneho vzdelávacieho programu (ďalej len ŠVP). Súčasťou štátnych vzdelávacích programov sú Rámcové učebné plány (ďalej len RUP), ktoré obsahujú vzdelávacie oblasti, povinné vyučovacie predmety a určujú počet povinných a disponibilných vyučovacích hodín. RUP sú záväzné pre vypracovanie školských vzdelávacích programov.

Cieľom nášho výskumu bolo získať prehľad o reálnom využívaní disponibilných hodín platných RUP v rámci školských vzdelávacích programov v základných a stredných školách s vyučovacím jazykom maďarským (ďalej len VJM). Ďalším dôležitým cieľom výskumu bolo získanie podkladov, ktoré podporia opodstatnenosť a spôsob tvorby RUP.

Tvorba RUP je náročný proces, navyše variant pre národnostné menšiny má zohľadniť aj špecifiká národností. Preto je potrebné, aby pri jeho tvorbe boli zohľadnené reálne potreby jednotlivých národnostných menšín.

Dlhoročné skúsenosti a výstupy z komunikácie s pedagógmi na odborných konferenciách, sústredeniach a diskusiách a osobné stretnutia priamo v konkrétnych školách s vyučovacím jazykom maďarským a skúsenosti z oblasti didaktiky týkajúcej sa týchto škôl nás viedli k potrebe hlbšieho skúmania tejto problematiky.

Výsledky výskumu poskytujú informácie o reálnom využívaní disponibilných hodín v rámci školských vzdelávacích programov v základných školách a gymnáziách s VJM a taktiež o tom, akým spôsobom riaditelia škôl uplatňujú a využívajú platnú legislatívu.

Materiál poskytuje prehľad aj o tom, či a ako jednotlivé školy vytvárajú svoju vlastnú profiláciu z disponibilných hodín a či ich využívajú koncepčne a systematicky. Naše otázky sa týkali aj ďalších dôležitých aspektov, a to: či a ako jednotlivé školy berú do úvahy potreby svojich žiakov a žiačok, potrebu posilnenia národnostnej identity, či je pre nich prioritné posilnenie vyučovacieho jazyka školy, alebo sa skôr zameriavajú na posilnenie predmetu slovenského jazyka a slovenskej literatúry ako druhého jazyka pre žiakov škôl s vyučovacím jazykom maďarským. Ďalšou dôležitou otázkou bolo, či sa plánovanie celkovo uskutočňuje v nadväznosti na jednotlivé ročníky, resp. stupne vzdelávania atď. alebo ad hoc (napríklad podľa aktuálnych úväzkov učiteľov a pod.).

Výskum sa uskutočnil v školských rokoch 2015/2016 až 2017/2018 a podáva obraz o stave implementácie rámcových učebných plánov v danom období.

VÝCHODISKÁ A CHARAKTERISTIKA VÝSKUMU

Školy s VJM sa riadia rámcovými učebnými plánmi, ktoré sú určené pre základné a stredné školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny. Na základe predchádzajúcich analýz a komunikácie s riaditeľmi a pedagógmi škôl, stavu pedagogickej praxe a troch súčasne platných RUP v danom období sme predpokladali, že základné a stredné školy s VJM nepostupujú v implementácii jednotlivých RUP jednotne.

Od septembra 2015 platili v školách s vyučovacím jazykom národnostných menšín súbežne 2 rámcové učebné plány v zmysle Štátneho vzdelávacieho programu (ďalej len „ŠVP“) z roku 2008 a 2011 a inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu (ďalej len „iŠVP“) z roku 2015:

Rámcový učebný plán pre základné školy s vyučovacím jazykom národností ISCED 1, ISCED 2, ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre 1. stupeň základnej školy v Slovenskej republike – ISCED 1-Primárne vzdelávanie, 30. 6. 2008 (ďalej len „RUP 2008“)

Rámcový učebný plán pre základné školy s vyučovacím jazykom národnostných menšín – Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 20. 5. 2011 pod číslom 2011-7924/18855:1-915 ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom národnostných menšín, s platnosťou od 1. 9. 2011 (ďalej len „RUP 2011“)

Rámcový učebný plán pre základné školy s vyučovacím jazykom národnostných menšín – Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 20. 5. 2011 pod číslom 2011-7925/18857:1-915 ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre nižšie stredné vzdelávanie s vyučovacím jazykom národnostných menšín, s platnosťou od 1. 9. 2011 (ďalej len „RUP 2011“)

Rámcový učebný plán pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny – Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5620/3295:1-100A ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2015 (ďalej len „RUP 2015“)

Od 1. septembra 2016 pre 1. stupeň základných škôl s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny vstúpil do platnosti ďalší dokument:

Rámcový učebný plán pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny – Dodatok platný od 1. 9. 2016 – Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 25. augusta 2016 pod číslom 2016-20657/35643:1-1010 ako súčasť inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2016, začínajúc prvým a druhým ročníkom (ďalej len „RUP 2016“)

Pre stredné školy boli platné v sledovanom období nasledujúce dokumenty:

Rámcový učebný plán pre gymnáziá s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 20. marca 2015 pod číslom 2015-7846/10840:1-10B0 ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre gymnáziá s platnosťou od 1. septembra 2015.

Rámcové učebné plány pre gymnáziá so štvorročným a osemročným štúdiom s vyučovacím jazykom národnostných menšín

Pôvodné rámcové učebné plány z roku 2008 boli nahradené novými rámcovými učebnými plánmi (príloha), ktoré sú účinné od 1. 9. 2011. Škola môže postupovať aj podľa rámcových učebných plánov z roku 2008 a nedostane sa do rozporu s novými rámcovými učebnými plánmi.

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 20. mája 2011 pod číslom 2011-7927/18859:915 ako súčasť štátneho vzdelávacieho programu pre štvorročné a osemročné gymnáziá s vyučovacím jazykom národnostných menšín, s platnosťou od 1. septembra 2011.

1. 1 POPIS VÝSKUMNÉHO PROBLÉMU

V našom výskume sme sa sústredili na problematiku implementácie rôznych variantov RUP (vyplývajúcich zo ŠVP z roku 2008, resp. 2011 a iŠVP z roku 2015, resp. 2016) v základných a stredných školách (gymnáziách) s VJM v Slovenskej republike. Zaujímala nás hlavne inštitucionálna úroveň edukačného procesu z hľadiska jeho organizácie v skúmaných základných školách a gymnáziách.

Pri skúmaní a analýze danej problematiky nás konkrétne zaujímalo:

- akým spôsobom používali školy súčasne viac platných RUP,
- ako využívali školy rôzne varianty RUP pre 1. stupeň ZŠ s VJM (2015 a 2016),
- ako využívali školy disponibilné (voliteľné) hodiny.

Na základe získaných údajov sme preskúmali tieto špecifiká edukačného procesu v základných a stredných školách s VJM:

a) reálne využívanie disponibilných hodín na

- posilnenie vyučovania materinského jazyka,
- posilnenie vyučovania ostatných povinných vyučovacích predmetov zaradených do ŠVP,
- využívanie novovytvorených vyučovacích predmetov (ďalej len „novovytvorený predmet“), ktoré nie sú zaradené do ŠVP.¹

b) reálne potreby jednotlivých škôl – v rámci dvojúrovňového modelu vzdelávania pri tvorbe školských vzdelávacích programov.

Výskum bol rozdelený na tri etapy:

- etapa – 1. stupeň ZŠ s VJM, školský rok 2015/2016, 2016/2017,
- etapa – 2. stupeň ZŠ s VJM, školský rok 2017/2018,
- etapa – gymnáziá s VJM, školský rok 2017/2018.

Informácie sa získavali o všetkých stupňoch vzdelávania, aby sme mohli porovnať celkovú pripravenosť škôl z pohľadu efektívnej implementácie platných RUP.

¹ Novovytvorené vyučovacie predmety a ich obsah tvoria školy. Sú zaradené do školského vzdelávacieho programu a realizujú sa v rámci disponibilných hodín.

1.2 ZÁMER A CIELE VÝSKUMU

Zámerom výskumu bolo zmapovať aktuálny stav implementácie platných RUP v základných školách a gymnáziách s VJM v SR, zistené údaje analyzovať a na základe tejto analýzy identifikovať špecifické potreby hodinovej/časovej dotácie na všetkých stupňoch vzdelávania v školách s VJM. Následne navrhnúť zlepšenia, resp. navrhnúť odporúčania pre ďalšiu tvorbu RUP pre školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny.

K dosiahnutiu tohto zámeru sme si stanovili tieto ciele:

- získať informácie o miere využitia disponibilných hodín podľa RUP 2015 pre jednotlivé vyučovacie predmety v 1. ročníku ZŠ s VJM v školskom roku 2015/2016
- získať informácie o uplatnení RUP 2015, RUP 2016 v 1. a 2. ročníku ZŠ s VJM v školskom roku 2016/2017
- získať informácie o miere využitia disponibilných hodín podľa RUP 2015, RUP 2016 pre jednotlivé vyučovacie predmety v 1. a 2. ročníku ZŠ s VJM v školskom roku 2016/2017
- získať informácie o miere využitia disponibilných hodín podľa RUP 2008, 2011 pre jednotlivé vyučovacie predmety v 3. a 4. ročníku ZŠ s VJM v školskom roku 2016/2017
- získať informácie o miere využitia disponibilných hodín podľa RUP 2015 pre jednotlivé vyučovacie predmety v 5. – 7. ročníku ZŠ s VJM v školskom roku 2017/2018
- získať informácie o miere využitia disponibilných hodín podľa RUP 2008, 2011 pre jednotlivé vyučovacie predmety v 8. – 9. ročníku ZŠ s VJM v školskom roku 2017/2018
- získať informácie o miere využitia disponibilných hodín podľa RUP 2015 pre jednotlivé vyučovacie predmety v 1. a 2. ročníku gymnázia s VJM v školskom roku 2017/2018
- získať informácie o miere využitia disponibilných hodín podľa RUP 2008, 2011 pre jednotlivé vyučovacie predmety v 3. a 4. ročníku gymnázia s VJM v školskom roku 2017/2018
- na základe zistených údajov zistiť koncepcnosť, systém edukácie v ZŠ a GYM s VJM

Na základe stanovených cieľov boli určené konkrétne výskumné úlohy:

- zmapovať všetky stupne vzdelávania v školách s VJM v SR,
- zostaviť dotazník pre respondentov výskumu – pre riaditeľov ZŠ a GYM s VJM,
- pripraviť a realizovať dotazníkový prieskum zameraný na zistenie aktuálneho stavu implementácie platných rámcových učebných plánov v základných a stredných školách s vyučovacím jazykom maďarským,
- vyhodnotiť, spracovať a porovnať získané údaje,
- na základe výsledkov výskumu formulovať závery výskumu a odporúčania pre teóriu a odbornú prax.

1.3 METÓDY VÝSKUMU

Ako výskumnú stratégiu sme si zvolili kvantitatívny výskum, ktorého metódou a nástrojom bol dotazník.

Pre účely získania relevantných údajov o skúmanej problematike sme použili dotazníky pre riaditeľov škôl s VJM, ktorými sme zisťovali aktuálny stav implementácie platných rámcových učebných plánov v základných školách a gymnáziách s vyučovacím jazykom maďarským (Príloha 1, Príloha 2, Príloha 3). Údaje získané pomocou dotazníkov sme následne štatisticky spracovali.

Na základe teoretických poznatkov a skúseností získaných z praxe v rámci danej problematiky, ako aj na základe vymedzenia výskumného problému a stanovenia cieľov výskumu sme sformulovali výskumné otázky, ktoré sme premietli do dotazníkov takto:

- Koľko disponibilných hodín použili školy v 1. ročníku na posilnenie vyučovania predmetu maďarský jazyk a literatúra v školskom roku 2015/2016 – podľa RUP 2015?
- Koľko disponibilných hodín použili školy v 1. ročníku na posilnenie vyučovania ostatných vyučovacích predmetov v školskom roku 2015/2016 – podľa RUP 2015?
- Podľa ktorého RUP začali školy postupovať v 1. a 2. ročníku v školskom roku 2016/2017?
- Ako využívali školy disponibilné hodiny v jednotlivých ročníkoch 1. stupňa základnej školy s VJM v školskom roku 2016/2017 – podľa RUP 2015, RUP 2016, RUP 2008, RUP 2011?
- Ako využívali školy disponibilné hodiny v jednotlivých ročníkoch 2. stupňa základnej školy s VJM v školskom roku 2017/2018 – podľa RUP 2015, RUP 2008, RUP 2011?
- Ako využívali školy disponibilné hodiny v jednotlivých ročníkoch gymnázií s VJM v školskom roku 2017/2018 – podľa RUP 2015, RUP 2008, RUP 2011?

Charakteristika dotazníka

V dotazníku, ktorý bol anonymný, sme požadovali uvádzať iba názov a sídlo školy. Samotný dotazník obsahoval uzavreté štruktúrované otázky s možnosťou vyjadrenia vlastného názoru na konci dotazníka v časti Poznámky. Dotazník bol po jeho administrovaní v pilotnej časti výskumu na základe získaných poznatkov upravený.

Okruhy otázok v dotazníku:

I. Otázky zamerané na získanie údajov o použití disponibilných hodín v 1. ročníku ZŠ s VJM v školskom roku 2015/2016

Údaje získané z Dotazníka (Príloha 1) položka č. 1, 2

II. Otázka zameraná na získanie údajov o výbere RUP pre 1. stupeň ZŠ s VJM v školskom roku 2016/2017

Údaje získané z Dotazníka (Príloha 1) položka č. 3

III. Otázky zamerané na získanie údajov o použití disponibilných hodín v jednotlivých ročníkoch 1. stupňa ZŠ s VJM v školskom roku 2016/2017

Údaje získané z Dotazníka (Príloha 1) položka č. 4, 5, 6, 7, 8, 9

IV. Otázky zamerané na získanie údajov o použití disponibilných hodín v jednotlivých ročníkoch 2. stupňa ZŠ s VJM v školskom roku 2017/2018

Údaje získané z Dotazníka (Príloha 2) položka č. 1, 2, 3, 4, 5

V. Otázky zamerané na získanie údajov o použití disponibilných hodín v jednotlivých ročníkoch gymnázia s VJM v školskom roku 2017/2018

Údaje získané z Dotazníka (Príloha 3) položka č. 1, 2, 3, 4

1. 4 CHARAKTERISTIKA VÝSKUMNEJ VZORKY

Naším zámerom bolo zmapovať situáciu v uvedenej problematike na celom Slovensku, preto sme oslovili všetky plnoorganizované a neplnoorganizované základné školy a gymnáziá s VJM v Slovenskej republike. Do výskumnej vzorky boli zahrnuté 2 typy základných škôl a gymnázií: základné školy s vyučovacím jazykom maďarským a základné školy s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským; gymnáziá s vyučovacím jazykom maďarským a gymnáziá s vyučovacím jazykom maďarským a slovenským.

1. etapa výskumu – 1. stupeň ZŠ s VJM

Základný súbor tvorilo podľa údajov CVTI SR (k 15. 9. 2016) celkovo 255 štátnych, cirkevných a súkromných základných škôl s VJM a s VJSM. Z nich bolo 143 plnoorganizovaných a 112 neplnoorganizovaných. V elektronickej podobe sa úspešne podarilo zaslať dotazníky všetkým 255 školám.

Dotazníky vyplnilo celkom 222 respondentov, čo predstavuje 87 %-nú návratnosť.

Dotazníky vyplňali riaditelia, resp. zástupcovia riaditeľov základných škôl.

V Prílohe 4/A a 4/B uvádzame počty zapojených škôl podľa kraja, okresu a zriaďovateľa.

2. etapa výskumu – 2. stupeň ZŠ s VJM

Základný súbor tvorilo podľa údajov CVTI SR (k 15. 9. 2017) celkovo 143 štátnych, cirkevných a súkromných základných škôl s VJM a s VJSM. V elektronickej podobe sa úspešne podarilo zaslať dotazníky všetkým 143 školám.

Dotazníky vyplnilo celkom 113 respondentov, čo predstavuje 79 %-nú návratnosť.

Dotazníky vyplňali riaditelia, resp. zástupcovia riaditeľov základných škôl s VJM a VJMS.

V Prílohe 5/A a 5/B uvádzame počty zapojených škôl podľa kraja, okresu a zriaďovateľa.

3. etapa výskumu – gymnáziá s VJM

Základný súbor tvorilo podľa údajov CVTI SR (k 15. 9. 2016) celkovo 25 štátnych, cirkevných, súkromných a športových gymnázií s VJM a s VJSM. V elektronickej podobe sa úspešne podarilo zaslať dotazníky všetkým 25 gymnáziám.

Dotazníky vyplnilo celkom 19 respondentov, čo predstavuje 76 %-nú návratnosť.

Dotazníky vyplňali riaditelia, resp. zástupcovia riaditeľov gymnázií s VJM a s VJMS.

V Prílohe 6/A a 6/B uvádzame počty zapojených škôl podľa kraja, okresu a zriaďovateľa.

1.5 ORGANIZÁCIA VÝSKUMU

Výskumná úloha s názvom *Stav implementácie rámcových učebných plánov v školách s vyučovacím jazykom maďarským* sa realizovala v školských rokoch 2015/2016 až 2017/2018 z dôvodu, že v daných školských rokoch sa mohla sledovať implementácia dvoch rôznych RUP v rovnakom období. Harmonogram riešenia úlohy bol rozdelený do trinástich blokov a obsahoval tieto čiastkové úlohy:

- zostavenie zoznamu všetkých základných škôl s vyučovacím jazykom maďarským (1. stupeň) podľa údajov CVTI SR (k 15. 9. 2016),
 - vypracovanie výskumného nástroja, *Dotazníka pre riaditeľa ZŠ s VJM – 1. stupeň ZŠ*,
 - zaslanie dotazníkov pre riaditeľov so zameraním na 1. stupeň – elektronickou formou,
 - kódovanie, spracovanie a vyhodnotenie odpovedí z došlých dotazníkov – sumarizácia v tabuľke excel,
 - zostavenie zoznamu všetkých základných škôl s VJM (2. stupeň) podľa údajov CVTI SR (k 15. 9. 2017),
 - vypracovanie výskumného nástroja, *Dotazníka pre riaditeľa ZŠ s VJM – 2. stupeň ZŠ*,
 - zaslanie dotazníkov pre riaditeľov so zameraním na 2. stupeň ZŠ s VJM – elektronickou formou,
 - kódovanie, spracovanie a vyhodnotenie odpovedí z došlých dotazníkov – sumarizácia v tabuľke excel,
 - zostavenie zoznamu všetkých gymnázií s VJM podľa údajov CVTI SR (k 15. 9. 2017),
 - vypracovanie výskumného nástroja, *Dotazníka pre riaditeľa gymnázií*,
 - zaslanie dotazníkov pre riaditeľov gymnázií – elektronickou formou,
 - kódovanie, spracovanie a vyhodnotenie odpovedí z došlých dotazníkov – sumarizácia v tabuľke excel,
 - vypracovanie výskumnej správy a formulovanie záverov výskumu a odporúčaní pre pedagogickú prax.
- **Tabuľka 1** *Organizácia výskumu*

Príprava výskumu	júl – september 2016
Organizácia administrácie dotazníkov (zber údajov) Dotazníky pre riaditeľov základných škôl s VJM 1. stupeň	október 2016 (pilotný výskum) 27. február – 31. máj 2017 – upravený dotazník bol adminis- trovaný elektronicky
Analýza a spracovanie údajov	jún – júl 2017
Organizácia administrácie dotazníkov (zber údajov) Dotazníky pre riaditeľov základných škôl s VJM 2. stupeň Dotazníky pre riaditeľov gymnázií s VJM	október – december 2017
Analýza a spracovanie údajov	január – máj 2018
Vypracovanie výskumnej správy	jún – september 2018
Jazyková a grafická úprava	október 2018

V nasledujúcej časti výskumnej správy uvádzame podrobnú analýzu implementácie platných rámcových učebných plánov na jednotlivých stupňoch vzdelávania v základných a stredných školách s vyučovacím jazykom maďarským.

Ako sme na začiatku nášho materiálu uviedli, súčasťou štátnych vzdelávacích programov sú Rámcové učebné plány, ktoré obsahujú vzdelávacie oblasti, povinné vyučovacie predmety a určujú počet povinných a disponibilných vyučovacích hodín. Rámcové učebné plány sú záväzné pre vypracovanie školských vzdelávacích programov.

Tvorba RUP pre školy má zohľadniť aj špecifiká národnostných menšín a pri jeho tvorbe musia byť zohľadnené ich reálne potreby. V prípade nášho výskumu sú to školy maďarskej národnostnej menšiny, v ktorých vyučovacím jazykom je maďarský jazyk, z čoho vyplýva, že maďarský jazyk ako samostatný vyučovací predmet má kľúčové postavenie medzi vyučovacími predmetmi. Zároveň je to predmet, ktorým sa navyšuje hodinová dotácia škôl. Práve aj z tohto dôvodu je tvorba RUP náročná – pretože školy môžu disponovať menším počtom voliteľných hodín v porovnaní so základnými školami s vyučovacím jazykom slovenským, v ktorých je na 1. stupni celkový počet disponibilných hodín 8 (2, 3, 2, 1) a na 2. stupni až 19 (3, 4, 4, 3, 5), podľa RUP 2015.

V tabuľke č. 2 uvádzame prehľad povinnej hodinovej dotácie maďarského jazyka a literatúry a disponibilných hodín v základných školách s VJM podľa ročníkov, ktorý bol platný v skúmanom období.

▪ **Tabuľka 2** Prehľad povinnej hodinovej dotácie MJL a disponibilných hodín v RUP od roku 2008 do 2016

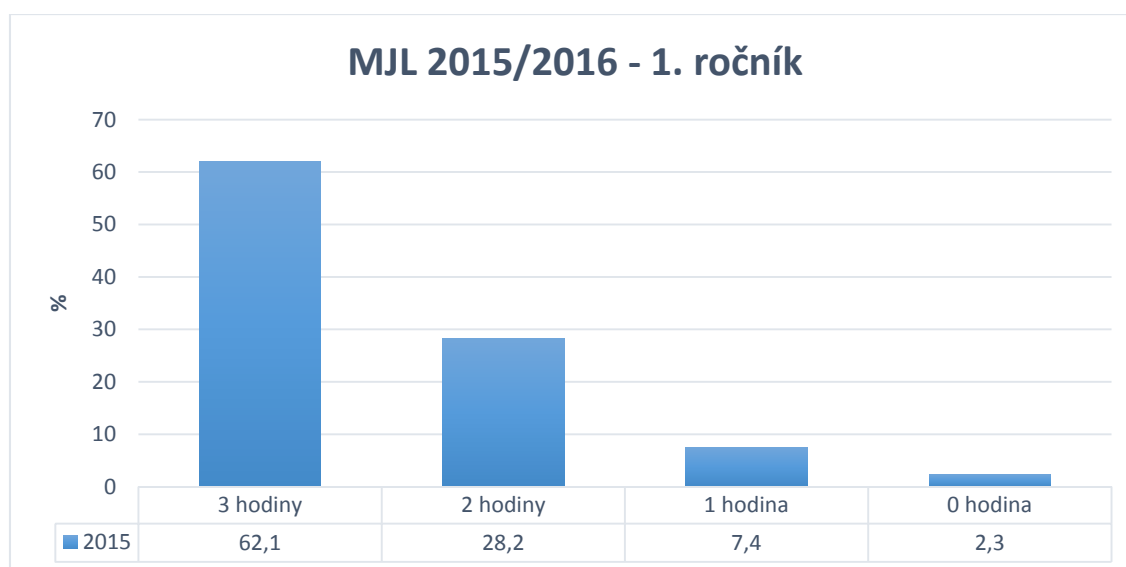
RUP	Povinná hodinová dotácia pre MJL/disponibilné hodiny za ročník									
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
2008										
Jazyk národnosti a literatúra	5/4	5,5/2	5,5/2	5/2	5/4	4/5	4/4	5/3	5/3	
2011										
Vyučovací jazyk a literatúra	21/10				23/20					
2015										
Jazyk národnostnej menšiny a literatúra	5/3	6/2	5/1	5/0	5/2	5/1	5/1	4/1	5/2	
2016										
Jazyk národnostnej menšiny a literatúra	8/1	6/2	5/2	5/1	-	-	-	-	-	

2. 1 PRVÝ STUPEŇ ZÁKLADNEJ ŠKOLY S VYUČOVACÍM JAZYKOM MAĎARSKÝM

2. 1. 1 Školský rok 2015/2016 (Rámcový učebný plán 2015)

V prvej etape výskumu sme sa sústredili na získanie informácií z 1. stupňa základných plnoorganizovaných a neplnoorganizovaných škôl s vyučovacím jazykom maďarským v školskom roku 2015/2016. Prvé dve otázky v dotazníku sa vzťahovali na zistenie využitia troch voliteľných (disponibilných) hodín v 1. ročníku.

Pri každej otázke uvádzame počet respondentov a respondentiek, ktorí/-é danú otázku zodpovedali (celkom: 222). Prvé dve otázky zodpovedalo 216 riaditeľov a riaditeľiek ZŠ s VJM.

- **Graf 1** Využitie 3 voliteľných (disponibilných) hodín na vyučovanie maďarského jazyka a literatúry v 1. ročníku (2015/2016)

Z grafu 1 vyplýva, že z celkového počtu 216 škôl, ktoré zodpovedali túto otázku, 134 škôl (62,1 %) využívalo v danom školskom roku všetky 3 disponibilné hodiny na posilnenie vyučovacieho predmetu maďarský jazyk a literatúra (ďalej len MJL). Ďalších 61 škôl (28,2 %) posilnilo vyučovacím predmetu MJL 2 disponibilnými hodinami. Jednu z disponibilných hodín k vyučovaciemu predmetu MJL pridalo 16 škôl (7,4 %) a len 5 škôl (2,3 %) k uvedenému vyučovaciemu predmetu nepridalo ani jednu vyučovaciu hodinu.

Napriek tomu, že v RUP 2015 bolo určených 5 hodín na vyučovanie predmetu MJL v 1. ročníku, zo zistených údajov vyplýva, že až 90 % škôl sa rozhodlo pridať k tomuto vyučovaciemu predmetu 3 alebo 2 z disponibilných hodín. To znamená, že v 1. ročníku skoro všetky základné školy s VJM považujú za prioritné vyučovanie materinského jazyka.

Do výskumu boli zahrnuté aj školy s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským. V týchto školách sú zriadené triedy s vyučovacím jazykom slovenským a triedy s vyučovacím jazykom maďarským pod jedným spoločným riaditeľstvom.

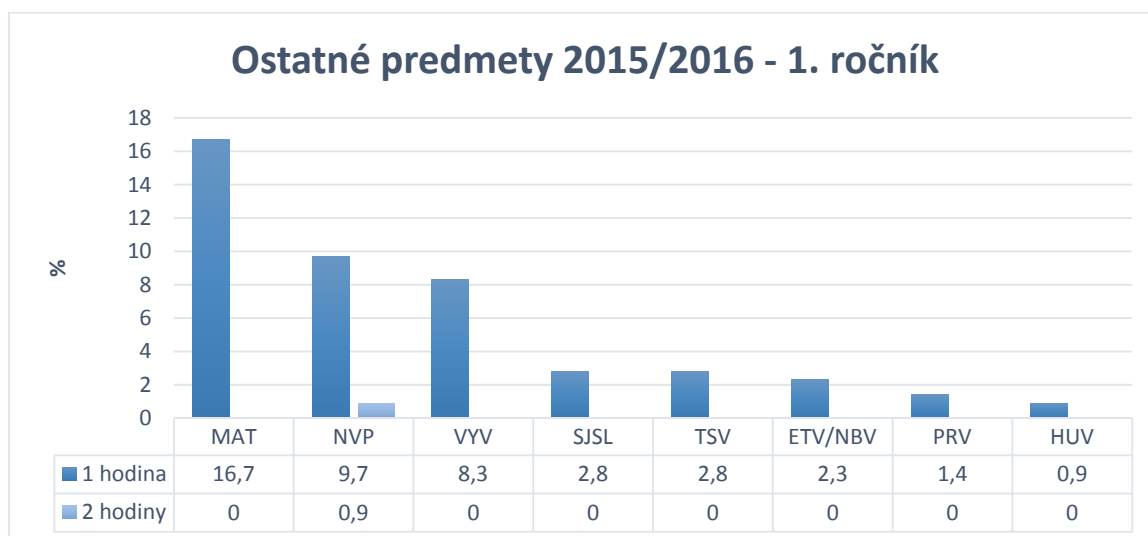
V rámci výskumu sme chceli zistiť, či boli rozdiely v miere posilnenia vyučovacieho predmetu MJL medzi základnými školami s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským a základnými školami s vyučovacím jazykom maďarským.

Zistenia sú znázornené v tabuľke 3.

▪ **Tabuľka 3** Porovnanie posilnenia predmetu MJL v 1. ročníku

Počet disponibilných hodín	Základné školy s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským – vyplnilo 21 škôl	Základné školy s vyučovacím jazykom maďarským – vyplnilo 195 škôl
3	57 % (12 škôl)	62,5 % (122 škôl)
2	29 % (6 škôl)	28 % (55 škôl)
1	14 % (3 školy)	7 % (13 škôl)
0		2,5 % (5 škôl)

Z tabuľky 3 vyplýva, že medzi uvedenými 2 typmi základných škôl nie sú značné rozdiely v dotácii predmetu MJL. V oboch typoch škôl viac než polovica sa rozhodla o maximálne využitie disponibilných hodín v prospech posilnenia predmetu MJL. Jedna tretina škôl v oboch typoch dotovala predmet MJL 2 hodinami a jednou hodinou okolo 14 %, resp. 7 % škôl. Je zaujímavé, že práve spomedzi ZŠ s VJM 2,5 % škôl nepridalo ani jednu hodinu k predmetu MJL.

▪ **Graf 2** Využitie 3 voliteľných (disponibilných) hodín na vyučovanie ostatných predmetov v 1. ročníku (2015/2016)

Z grafu 2 vyplýva, že z celkového počtu 216 škôl, ktoré zodpovedali túto otázku, 36 škôl (16,7 %) využívalo v danom školskom roku 1 disponibilnú hodinu na posilnenie vyučovacieho predmetu matematika. 21 škôl (9,7 %) posilnilo novovytvorené vyučovacie predmety jednou hodinou a len 2 školy (0,9 %) pridali k svojim novovytvoreným predmetom dve disponibilné hodiny².

Pomerne veľa škôl, 18 (8,3 %), jednou disponibilnou hodinou dotovalo výtvarnú výchovu.

² Zoznam novovytvorených predmetov uvádzame v prílohe.

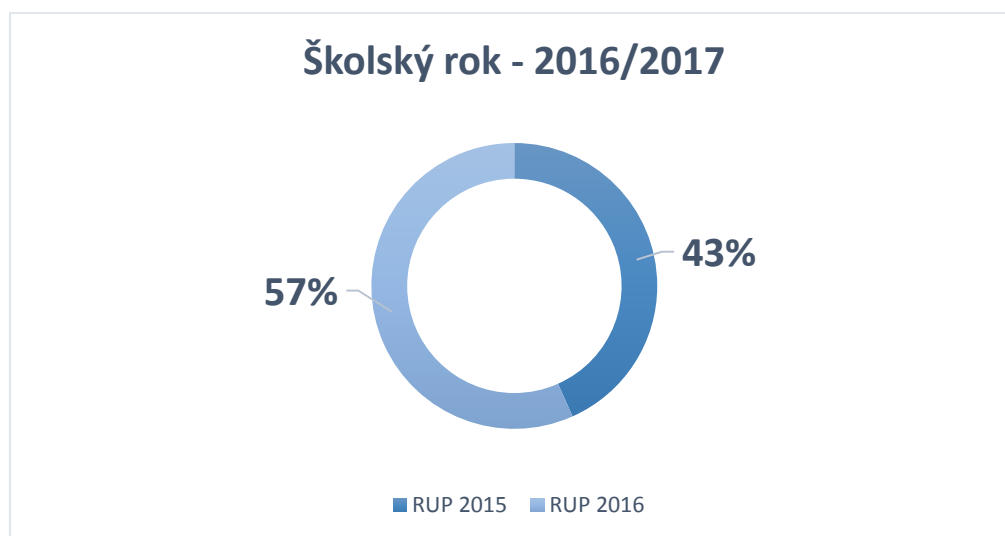
Zo zistených údajov vyplýva, že školy v 1. ročníku popri materinskom jazyku považujú za dôležité vytvárať priestor vo svojom ŠkVP aj na posilnenie vyučovania ostatných predmetov. Z povinných predmetov je to v prvom rade posilnenie matematiky a výtvarnej výchovy. Je zaujímavé, že v rámci novovytvorených predmetov je už aj v prvom ročníku najviac preferovaným predmetom anglický jazyk (cca. 6,5 % – vid' Príloha 7) napriek tomu, že v tomto ročníku ešte nie je povinným predmetom. Ďalšie povinné predmety ako slovenský jazyk a slovenská literatúra, telesná a športová výchova, etická výchova/náboženská výchova, prvouka a hudobná výchova boli dotované 1 hodinou týždenne len ojedinele v prípade 2 až 5 škôl.

2. 1. 2 Školský rok 2016/2017 (Rámcový učebný plán 2015, 2016)

Tretia otázka v dotazníku sa vzťahovala na zistenie výberu rámcového učebného plánu v školskom roku 2016/2017. V tomto školskom roku výber z nižšie uvedených rámcových učebných plánov sa vzťahoval na 1. a 2. ročník súčasne. Túto otázku zodpovedalo 221 škôl.

Rámcový učebný plán pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny, platný od 1. 9. 2015 (RUP 2015)

Rámcový učebný plán pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny – Dodatok platný od 1. 9. 2016 (RUP 2016)

▪ **Graf 3** Výber rámcového učebného plánu v 1. a 2. ročníku (2016/2017)

Z grafu 3 vyplýva, že podľa RUP 2015 postupovalo 94 škôl (43 %) a podľa RUP 2016 postupovalo 123 škôl (57 %). Štyri z opýtaných škôl v 1. a 2. ročníku využívali obe dokumenty. Je možné konštatovať, že zo strany škôl celkovo nebol výrazne uprednostnený ani jeden z platných dokumentov. Schválením RUP 2016 si aj predchádzajúci dokument RUP 2015 zachoval svoje opodstatnenie, naďalej si ho zvolila takmer polovica opýtaných škôl.

V RUP 2016 oproti predchádzajúcemu dokumentu RUP 2015 došlo k týmto zmenám:

- povinná hodinová dotácia maďarského jazyka (vyučovací predmet jazyk národnostnej menšiny a literatúra) sa v 1. ročníku zvýšila o 3 hodiny týždenne, t. j. na 8 hodín/týždenne,
- povinná hodinová dotácia anglického jazyka sa v 3. ročníku znížila o 1 hodinu týždenne, t. j. na 2 hodiny/týždenne,

- povinná hodinová dotácia vlastivedy sa vo 4. ročníku znížila o 1 hodinu týždenne, t. j. na 1 hodinu/týždenne,
- povinná hodinová dotácia hudobnej výchovy sa v 1. ročníku znížila o 1 hodinu týždenne, t. j. na 0 hodín/týždenne,
- počet disponibilných hodín v ročníkoch 1. – 4. sa z 3, 2, 1, 0 zmenil na 1, 2, 2, 1.

V prípade výberu RUP 2016 školy museli dodržať obsahové a výkonové štandardy (platné od 1. 9. 2015) z vyučovacích predmetov:

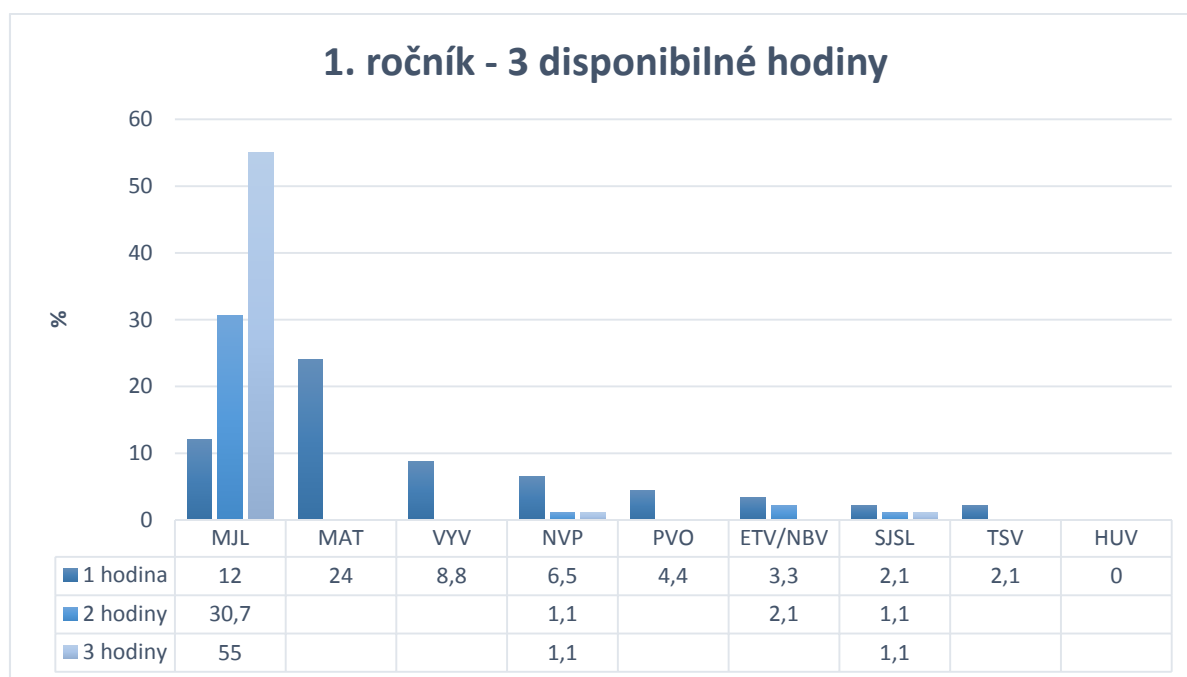
- hudobná výchova v 1. ročníku,
- anglický jazyk v 3. ročníku,
- vlastiveda v 4. ročníku.

Dokument bol schválený s platnosťou od 1. 9. 2016, začínajúc prvým a druhým ročníkom.

V čase realizácie výskumu podľa RUP 2015 a RUP 2016 postupovali 1. a 2. ročníky škôl s VJM.

2. 1. 3 Školský rok 2016/2017 (Rámcový učebný plán 2015)

Šiesta a siedma otázka sa vzťahovala na školy, ktoré v 1. a 2. ročníku v školskom roku 2016/2017 postupovali podľa RUP 2015. V tomto dokumente sú pre 1. ročník určené tri disponibilné hodiny a dve pre 2. ročník. Otázky sa vzťahovali na zistenie využitia týchto disponibilných hodín.

- **Graf 4** Využitie 3 voliteľných hodín podľa RUP 2015 v 1. ročníku (2016/2017)

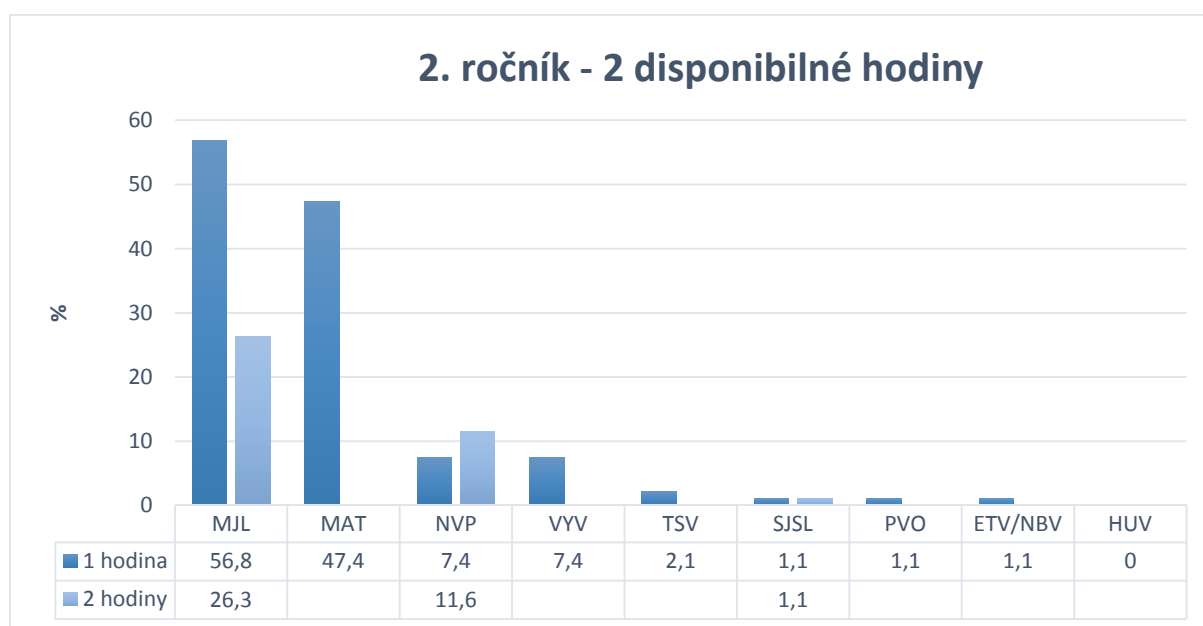
Podľa grafu 4 skoro všetky školy, 89 (97,7 %), ktoré postupovali podľa RUP 2015, sa rozhodli pridať disponibilné hodiny na posilnenie vyučovania MJL³, a to takto: 50 škôl – 3 hodiny, 28 škôl – 2 hodiny, 11 škôl – 1 hodina.

³ Podľa RUP 2015 povinná hodinová dotácia predmetu MJL v 1. ročníku je 5 vyučovacích hodín týždenne. Počet disponibilných hodín je 3 hodiny/týždenne.

Pomerne veľa, 22 škôl (24 %), pridalo jednu disponibilnú hodinu k vyučovaniu matematiky, 8 škôl (8,8 %) navýšilo jednou hodinou počet hodín výtvarnej výchovy. Ostatné povinné predmety boli dotované školami len ojedinele, týkalo sa to 1 až 4 škôl (Graf 4).

8 škôl zaradilo do svojho ŠKVP novovytvorené predmety, najviac preferovaným predmetom bol anglický jazyk (Príloha 7). Túto otázku vyplnilo 91 škôl.

Treba poznamenať, že väčšina týchto škôl postupuje podobne ako školy, ktoré si vybrali RUP 2016, s tým rozdielom, že hudobná výchova je zaradená medzi povinné predmety.

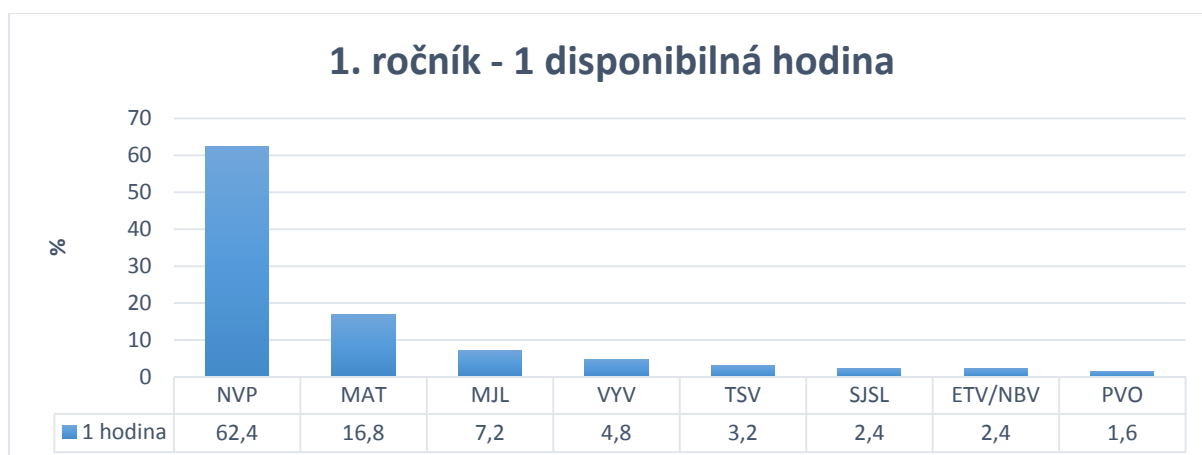

▪ **Graf 5** Využitie 2 voliteľných hodín podľa RUP 2015 v 2. ročníku (2016/2017)

Podľa grafu 5 z dvoch disponibilných hodín v rámci RUP 2015 vyše 80 % škôl posilnilo predmet MJL (6 povinných hodín týždenne) v prevažnej miere jednou, v menšej miere dvomi hodinami (56,8 %, t. j. 54 škôl – 1 hodina, 26,3 %, t. j. 25 škôl – 2 hodiny). K vyučovaniu povinného predmetu matematika pridalo jednu disponibilnú hodinu až 45 škôl, čo považujeme za pomerne vysoké percento (47,4 %). Výtvarnú výchovu podporilo 7 škôl (7,4 %), ale ostatné povinné predmety boli dotované len ojedinele (2 – 1 školy). Vyučovanie hudobnej výchovy nepodporila žiadna škola. Medzi novovytvorenými predmetmi školy uvádzali ako najviac podporované predmety anglický jazyk a informatika v pomere 11:7. Túto otázku vyplnilo 95 škôl.

2. 1. 4 Školský rok 2016/2017 (Rámcový učebný plán 2016)

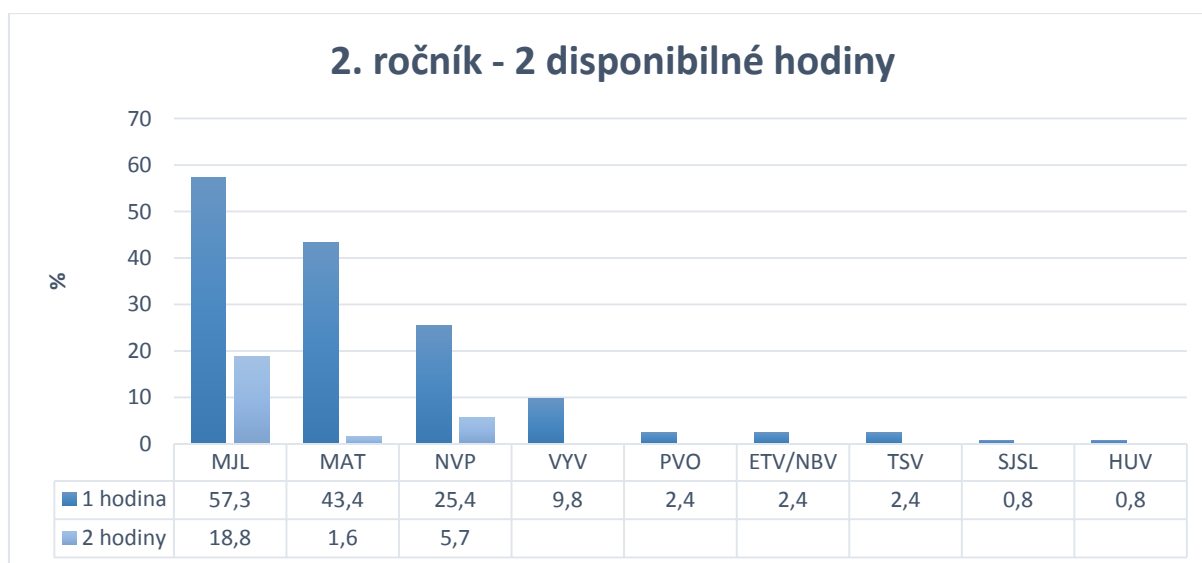
Štvrtá a piata otázka sa vzťahovala na školy, ktoré v 1. a 2. ročníku v školskom roku 2016/2017 postupovali podľa RUP 2016. V tomto dokumente je pre 1. ročník určená jedna disponibilná hodina a pre 2. ročník dve. Otázky sa vzťahovali na zistenie využitia týchto disponibilných hodín.

▪ **Graf 6** Využitie 1 voliteľnej hodiny podľa RUP 2016 v 1. ročníku (2016/2017)

Graf 6 znázorňuje stav využitia jednej disponibilnej hodiny podľa RUP 2016. Bolo zistené, že väčšina, 78 škôl (62,4 %), jednu disponibilnú hodinu využila na novovytvorený predmet. Aj v školskom roku 2016/2017, podobne ako v predchádzajúcom, školami najviac preferovanými novovytvorenými predmetmi boli anglický jazyk a hudobná výchova (Príloha 7). Keďže podľa RUP 2016 hudobná výchova nebola zaradená medzi povinné predmety v tomto ročníku, školy uvádzali tento predmet medzi novovytvorenými predmetmi. To znamená, že 64 škôl (51,2 %) uvedený predmet zaradilo do ŠkVP s 1 hodinovou dotáciou týždenne, ako to bolo uvedené v RUP 2015, čím splnili povinnosť dodržania vzdelávacieho štandardu z hudobnej výchovy podľa RUP 2016. V prípade ostatných škôl je otáznne, ako bolo zabezpečené plnenie vzdelávacieho štandardu z hudobnej výchovy. Okrem uvedených údajov z grafu 6 vyplýva aj to, že 21 škôl (16,8 %) posilnilo 1 hodinou týždenne aj vyučovanie matematiky a 9 škôl (7,2 %) dokonca aj vyučovanie MJL, čo bolo 8 povinných hodín týždenne. V ojedinelých prípadoch (2 až 6 škôl) boli dotované aj iné povinné vyučovacie predmety, ako výtvarná výchova, telesná a športová výchova, slovenský jazyk a slovenská literatúra, etická výchova/náboženská výchova a prvouka. Túto otázku vyplnilo 125 škôl.

Podľa zistených údajov RUP 2016 v podstate nezmenil situáciu, pretože školy 1 disponibilnú hodinu využili v prospech hudobnej výchovy.

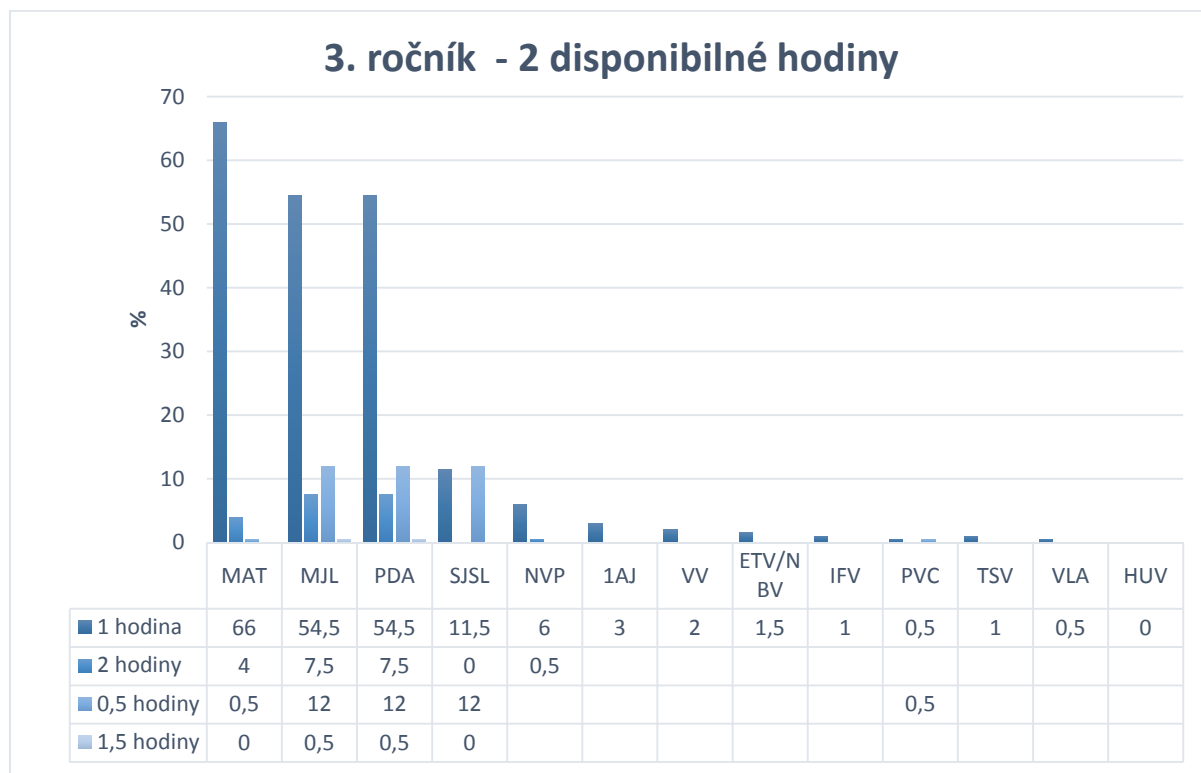
▪ **Graf 7** Využitie 2 voliteľných hodín podľa RUP 2016 v 2. ročníku (2016/2017)

Z grafu 7 vyplýva, že v 2. ročníku 70 škôl (57,3 %) posilnilo vyučovanie MJL⁴ 1 hodinou týždenne a 23 škôl (18,8 %) až 2 hodinami týždenne. Medzi prioritné predmety zaradilo 53 škôl (43,4 %) aj matematiku pridaním jednej hodiny týždenne a v prípade 2 škôl (1,6 %) k tomuto predmetu pribudli z disponibilných hodín 2 hodiny týždenne. 12 škôl (9,8 %) jednou disponibilnou hodinou podporovalo aj vyučovanie výtvarnej výchovy. Štvrtina, 31 škôl (25,4 %), aj v 2. ročníku posilnilo novovytvorené predmety jednou hodinou týždenne a 7 škôl (5,7 %) až dvomi hodinami týždenne. Ojedinele (1 až 3 školy) boli dotované ostatné povinné vyučovacie predmety (Graf 7).

Podobne ako v predchádzajúcom ročníku medzi novovytvorenými predmetmi je najviac preferovaným anglický jazyk, ale školy dotovali aj informatiku (Príloha 7). Túto otázku vyplnilo 122 škôl.

2. 1. 5 Školský rok 2016/2017 (Rámcový učebný plán 2008, 2011)

Ôsma a deviata otázka sa vzťahovala na školy, ktoré v 3. a 4. ročníku v školskom roku 2016/2017 postupovali podľa RUP 2008, 2011. V dokumente RUP 2008 sú pre 3. ročník určené dve disponibilné hodiny a pre 4. ročník takisto dve. Otázky sa vzťahovali na zistenie využitia týchto disponibilných hodín (pozri Tabuľka 2).

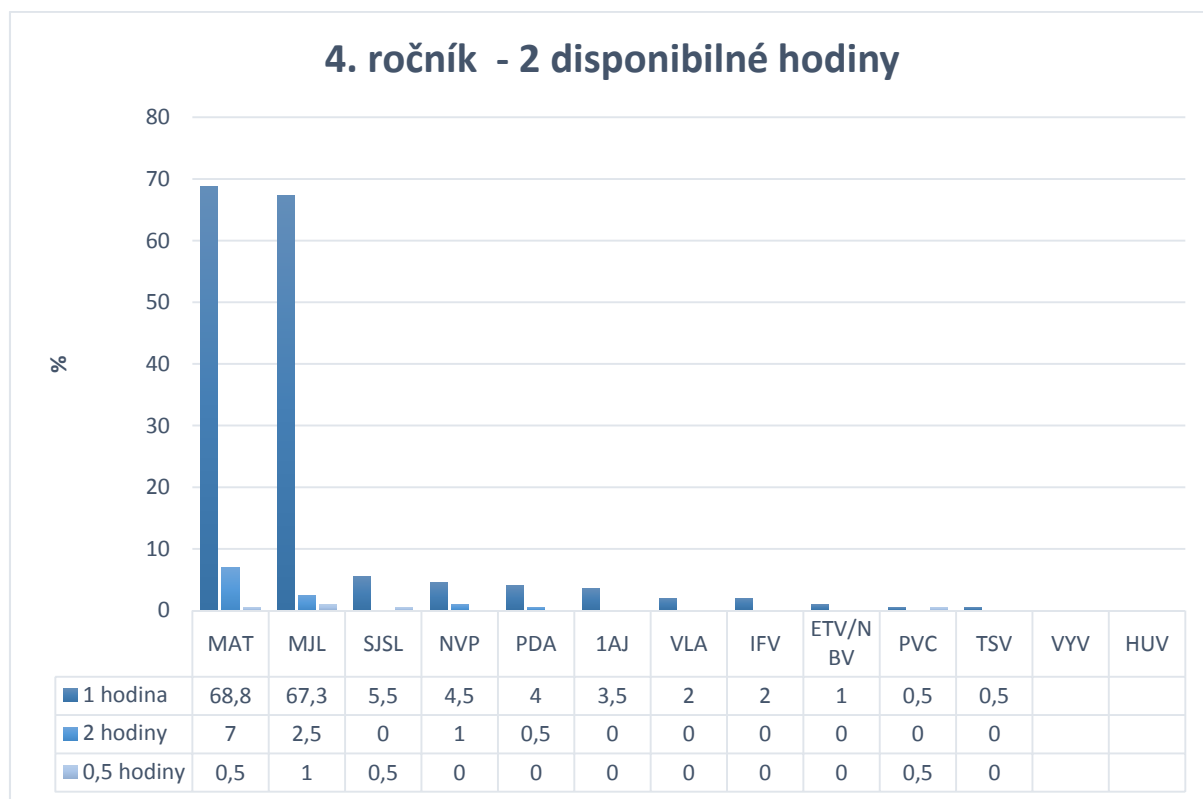

▪ **Graf 8** Využitie 2 voliteľných hodín podľa RUP 2008, resp. 2011 v 3. ročníku (2016/2017)

Z predchádzajúcej analýzy vyplýva, že v 1. a 2. ročníku školy uprednostňovali posilnenie vyučovania materinského jazyka. V 3. ročníku sa však táto priorita posúva na vyučovací predmet matematika, 1 hodinou týždenne ho podporilo 132 škôl (66 %). Je zaujímavé, že rovnakú dotáciu v sledovaných školách majú predmety MJL a prírodoveda, rozhodlo sa takto 109 škôl (54,5 %). Sledované školy až na štvrtom mieste posilňujú SJSL: 23 škôl (11,5%) 1 hodinou a 24 škôl (12 %) 0,5 hodinou týždenne. Ostatné predmety nedosiahli ani 10 %

⁴ Podľa RUP 2016 povinná hodinová dotácia predmetu MJL v 2. ročníku je 6 vyučovacích hodín týždenne.

(1 – 3 školy). 12 škôl (6 %) dotovalo novovytvorené predmety. Dotazník vyplnilo 200 škôl, nevyplnilo 22 škôl, z toho 7 škôl z dôvodu absencie sledovaného ročníka a 15 škôl neuviedlo dôvod.

▪ **Graf 9** Využitie 2 voliteľných hodín podľa RUP 2008, resp. 2011 vo 4. ročníku (2016/2017)

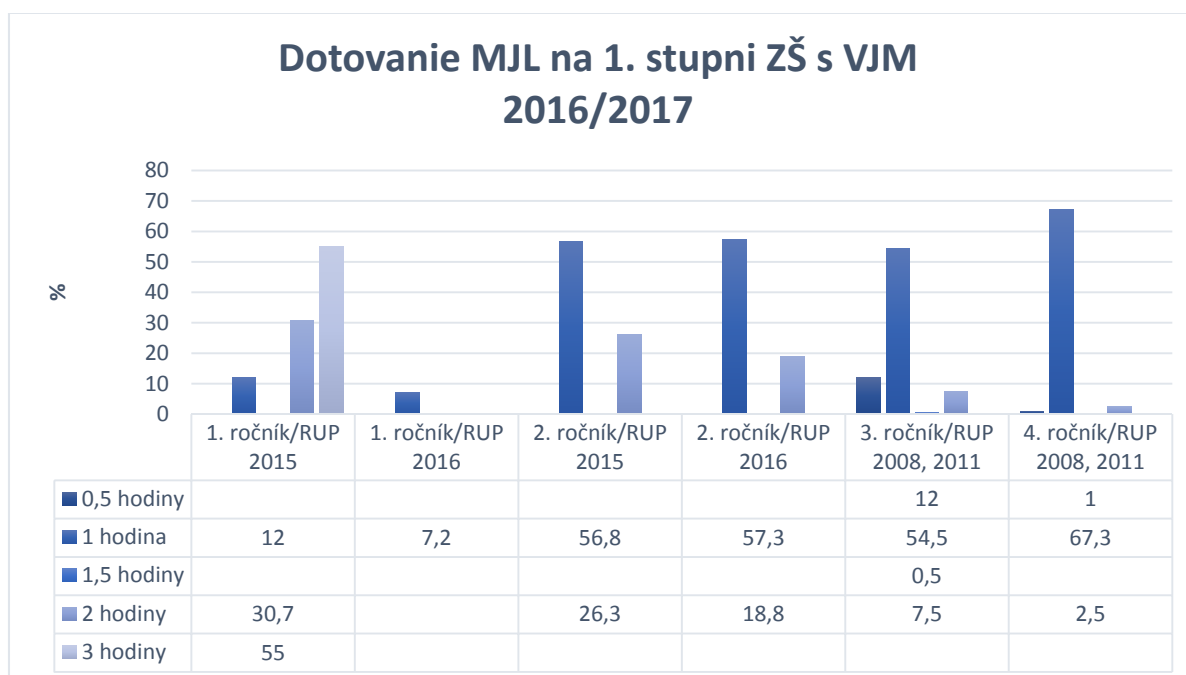
Vo 4. ročníku, podobne ako v 3. ročníku, školy dotujú predovšetkým vyučovací predmet matematika – 137 škôl (68,8 %) a skoro rovnako MJL – 134 škôl (67,3 %). 11 škôl (5,5 %) pridalo 1 hodinu týždenne vyučovaniu SJSL. Považujeme za dôležité vyzdvihnúť, že vo 4. ročníku boli ostatné predmety dotované len ojedinele, od 4,5 % do 0,5 %, čo v prepočte znamená 9 – 1 školu. Dotazník vyplnilo spolu 199 škôl, nevyplnilo spolu 23 škôl, z toho 3 školy z dôvodu absencie konkrétneho ročníka, ďalších 20 škôl neuviedlo dôvod nevyplnenia.

2. 1. 6 Zhrnutie

Zo zistených údajov vyplýva, že väčšina skúmaných škôl v čase realizácie výskumu preferovala posilnenie predmetu MJL, a to najmä v 1. a 2. ročníku. Menej výrazné posilnenie tohto predmetu môžeme sledovať vo vyšších ročníkoch 1. stupňa, a to aj z dôvodu nedostatočného počtu disponibilných hodín (pozri Tabuľka 2).

Maďarský jazyk a literatúra

Nižšie uvedený graf znázorňuje komparáciu dotovania predmetu MJL podľa rôznych rámcových učebných plánov v školskom roku 2016/2017.

▪ **Graf 10** Dotovanie maďarského jazyka a literatúry na 1. stupni ZŠ s VJM v šk. roku 2016/17

Podľa grafu 10 je zrejmé, že školy posilňovali predmet MJL ako vyučovací jazyk školy, v 1. ročníku väčšinou tromi alebo dvomi hodinami týždenne (okrem škôl, ktoré postupovali podľa RUP 2016) a v 2 až 4. ročníku jednou, resp. dvomi hodinami týždenne. Je zaujímavé, že v 2. ročníku je miera dotácie predmetu MJL takmer rovnaká bez ohľadu na to, podľa ktorého RUP školy postupovali. V tomto prípade školy v oboch dokumentoch disponovali dvomi voliteľnými hodinami.

Na základe údajov o posilnení predmetu MJL disponibilnými hodinami vyplýva, že prioritou vyučovania materinského jazyka vo vyšších ročníkoch vykazuje klesajúcu tendenciu.

Z výskumných dát vyplýva, že v čase realizácie dotazníkovej sondy na 1. stupni základných škôl s VJM z disponibilných hodín bol dotovaný predovšetkým vyučovací predmet MJL. Graf 10 znázorňuje mieru posilňovania tohto vyučovacieho predmetu podľa rôznych rámcových učebných plánov v jednotlivých ročníkoch v školskom roku 2016/2017. V uvedenom školskom roku na 1. stupni základných škôl s VJM postupovali podľa 4 rôznych platných pedagogických dokumentov (!), na základe ktorých školy disponovali jednou až tromi voliteľnými hodinami (podrobne pozri Tabuľka 2).

Až 55 % opýtaných škôl, ktoré postupovali podľa RUP 2015, v 1. ročníku posilnilo vyučovanie MJL (5 hodín týždenne) 3 hodinami týždenne, takmer 31 % škôl 2 hodinami týždenne a ďalších 12 % škôl 1 hodinou týždenne. To znamená, že v týchto školách (98%) bolo zabezpečených týždenne 8, 7, resp. 6 vyučovacích hodín pre vyučovací predmet MJL. Podľa RUP 2016 bola 8-hodinová týždenná časová dotácia pre MJL zabezpečená povinne, 1 disponibilnú hodinu väčšina škôl prideliť k posilneniu ostatných vyučovacích predmetov.

V 2. ročníku základnej školy s VJM podľa oboch RUP (2015 a 2016) bolo určených rovnako 6 povinných vyučovacích hodín týždenne na vyučovanie MJL a rovnako 2 disponibilné (voliteľné) hodiny.

Môžeme konštatovať, že miera posilnenia vyučovacieho predmetu MJL bola takmer identická, bez ohľadu na to, podľa ktorého RUP školy postupovali. V oboch prípadoch približne 57 % opýtaných škôl dotovalo vyučovanie MJL 1 hodinou týždenne a ďalších 26 % škôl, resp. 19 % škôl 2 hodinami týždenne (Graf 10). To znamená, že vyučovanie MJL školy väčšinou zabezpečovali 7 vyučovacími hodinami týždenne.

Z výskumu ďalej vyplýva, že vo vyšších ročníkoch (3. a 4. ročník ZŠ s VJM) podľa RUP 2008, resp. 2011 vo väčšine prípadov (54,5 %, resp. 67,3 %) školy posilňovali vyučovanie MJL iba jednou z dvoch disponibilných hodín, celkovo teda vyučovanie MJL v 3. a 4. ročníku bolo zabezpečené v týchto školách v priemere 6 vyučovacími hodinami týždenne.

Ostatné predmety

Zo zistených údajov vyplýva, že školy, zapojené do výskumu, tak v 1. ročníku, ako aj v 2. ročníku popri materinskom jazyku považujú za dôležité aj vyučovanie matematiky a vytvárajú priestor vo svojom ŠkVP aj na vyučovanie iných predmetov, a to najmä anglického jazyka a informatiky. Na túto otázku odpovedalo 91 škôl, 4 školy neodpovedali z dôvodu absencie 1. ročníka a ďalšia škola neodôvodnila svoju nečinnosť.

▪ **Tabuľka 4** Porovnanie podpory ostatných vyučovacích predmetov okrem predmetu MJL

Školský rok	2015/2016	2016/2017					
Ročník/RUP	1. roč./A	1. roč./A	1. roč./B	2. roč./A	2. roč./B	3. roč./C	4. roč./C
MAT	16,7	24	16,8	47,4	43,4	66	68,8
NVP	9,7	6,5	62,4	7,4	25,4	6	4,5
VYV	8,3	8,8	4,8	7,4	9,8		
PVO/PDA		4,4				54,5	4
SJSL	2,8					11,5	5,5
TSV	2,8						

Legenda:

A = RUP 2015

B = RUP 2016

C = RUP 2008; 2011

Čísla uvádzame v percentách/uvedené predmety boli dotované 1 hodinou

V tabuľke 4 sú znázornené povinné vyučovacie predmety (okrem maďarského jazyka a literatúry), ktoré školy posilňujú z disponibilných hodín. Všetky školy vo všetkých ročníkoch preferovali posilnenie matematiky. Podľa odpovedí respondentov posilnenie tohto predmetu vykazuje stúpajúcu tendenciu v jednotlivých ročníkoch, na 1. stupni od 1. ročníka až po 4. ročník (podrobnejšie pozri aj graf 2, grafy 4 až 9).

Podľa výskumných zistení bolo vo všetkých ročníkoch podporené vyučovanie matematiky aspoň jednou hodinou týždenne. V 1. ročníku sa to týkalo takmer 20 % škôl, v 2. ročníku 45 % škôl, v 3. ročníku 66 % a vo 4. ročníku až 69 % škôl sa rozhodlo posilniť tento vyučovací predmet. Upozorňujeme na výnimku, ktorou je predmet prírodoveda. V 3. ročníku až 55 % škôl pridalo jednu z disponibilných hodín na posilnenie práve tohto vyučovacieho predmetu, čím bolo zabezpečené jeho vyučovanie v uvedených školách 2 hodinami týždenne.

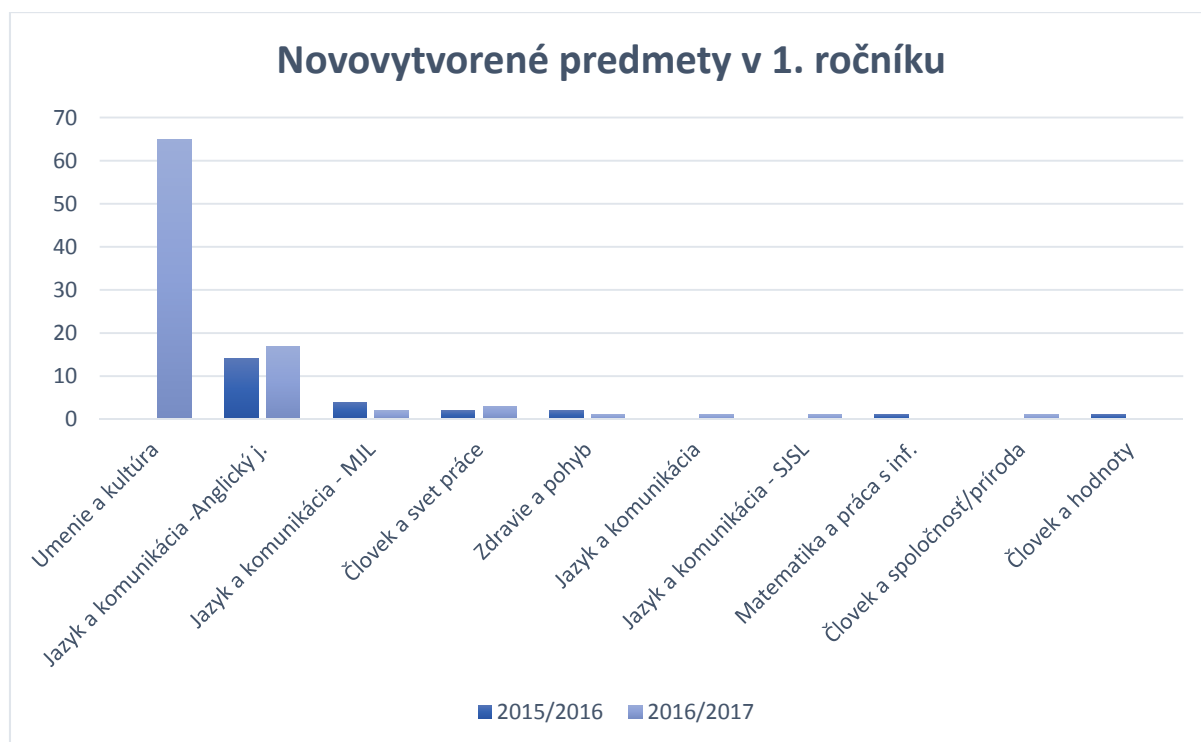
Novovytvorené predmety

Okrem povinných predmetov využívali školy disponibilné hodiny aj na posilnenie vlastných novovytvorených vyučovacích predmetov.

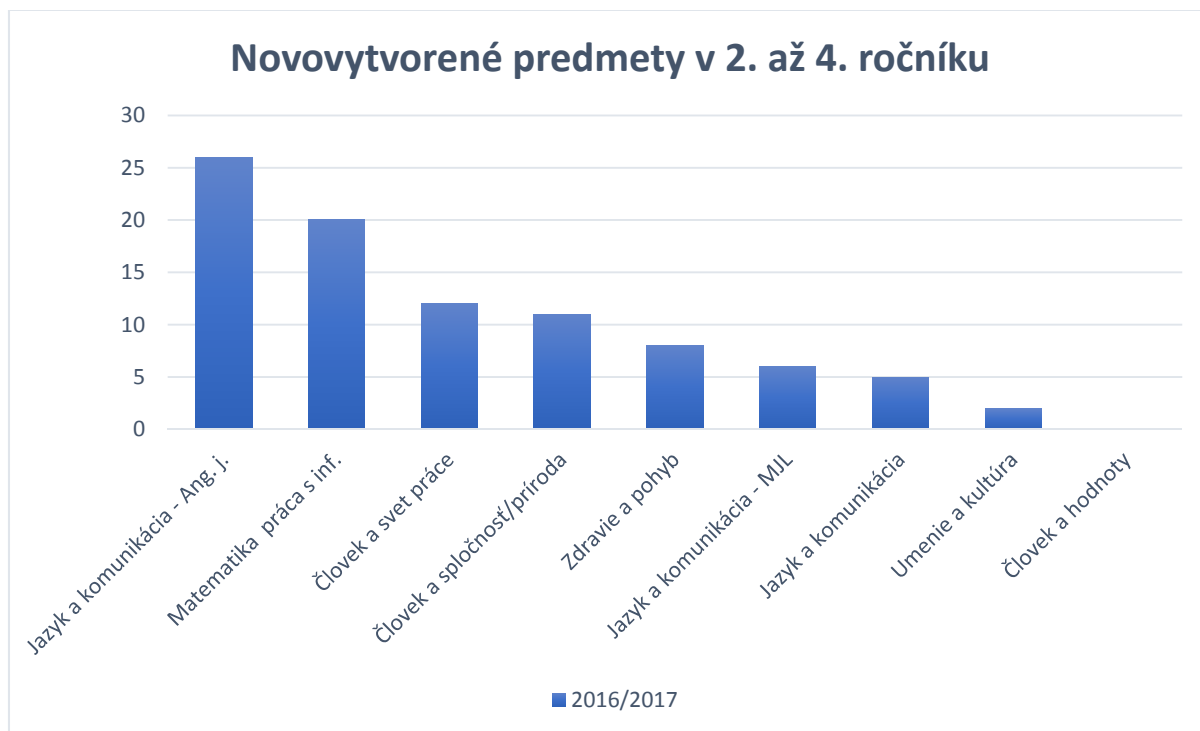
Disponibilné hodiny využívali školy na novovytvorené predmety najčastejšie v 1. a 2. ročníku. Boli to predovšetkým tieto predmety:

- v školskom roku 2015/2016 anglický jazyk v 1. ročníku,
- v školskom roku 2016/2017 anglický jazyk v 1. a 2. ročníku, informatika v 2. ročníku,
- v školskom roku 2016/2017 hudobná výchova v 1. ročníku v školách, kde postupovali podľa RUP 2016.

Grafy 11 a 12 znázorňujú pomer novovytvorených predmetov v rámci vzdelávacích oblastí na 1. stupni vzdelávania v sledovanom období podľa dvoch RUP.

- **Graf 11** Novovytvorené predmety v 1. ročníku v školských rokoch 2015/2016 a 2016/2017

▪ **Graf 12** Novovytvorené predmety v 2. až 4. ročníku ZŠ s VJM v školskom roku 2016/2017

Školy využívali disponibilné hodiny na podporu vlastného novovytvoreného vyučovacieho predmetu v oveľa menšej miere, než na podporu povinných vyučovacích predmetov. Z novovytvorených vyučovacích predmetov to boli najčastejšie vyučovacie predmety v rámci vzdelávacích oblastí Jazyk a komunikácia a Matematika a práca s informáciami. Z disponibilných hodín boli školami v niektorých ročníkoch ojedinele dotované aj ostatné vzdelávacie oblasti.

Záverom je možné konštatovať, že väčšina opýtaných škôl na 1. stupni základných škôl s VJM považuje za dôležité posilniť predovšetkým vyučovanie maďarského jazyka a literatúry z disponibilných hodín aspoň 1 hodinou týždenne. Ďalšou prioritou v týchto školách je posilnenie vyučovania matematiky. V menšej miere sú školami využívané voliteľné hodiny na tvorbu vlastných vyučovacích predmetov, väčšina škôl sa snaží skôr o posilnenie vyučovania anglického jazyka.

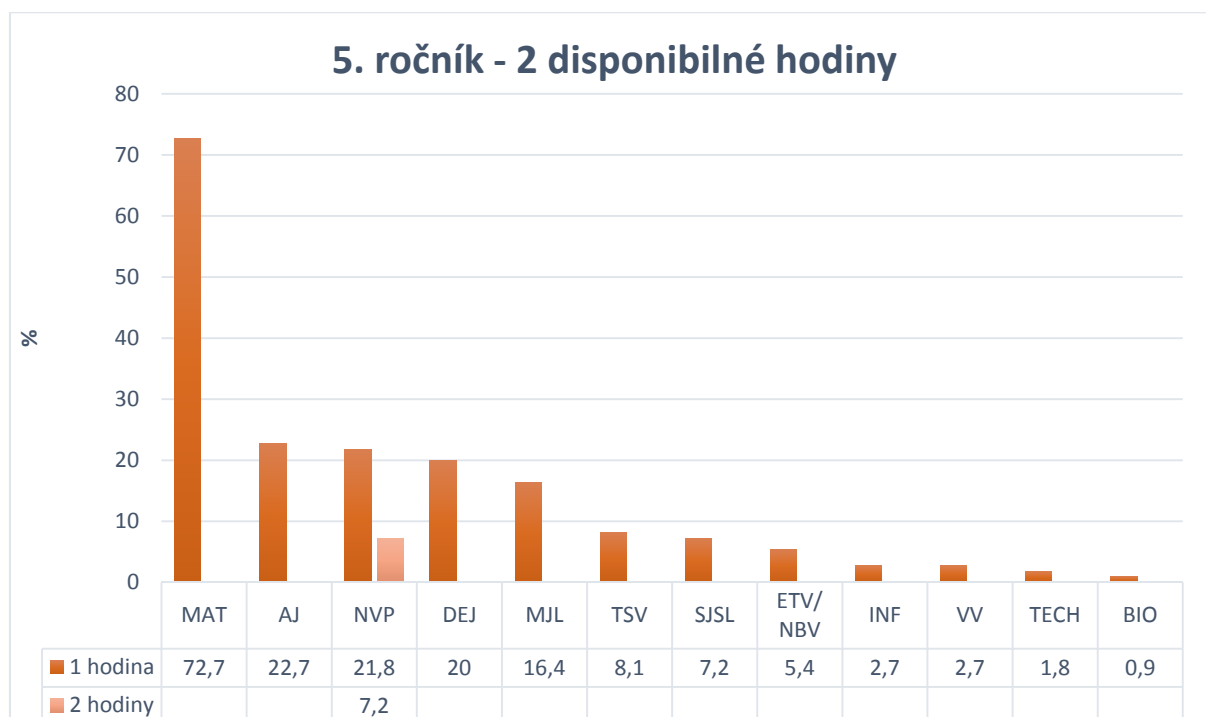
2. 2 DRUHÝ STUPEŇ ZÁKLADNEJ ŠKOLY S VYUČOVACÍM JAZYKOM MAĎARSKÝM

2. 2. 1 Školský rok 2017/2018 (Rámcový učebný plán 2015)

Výskum na 2. stupni základných škôl s VJM pokračoval v školskom roku 2017/2018. V tomto školskom roku prebiehal vyučovací proces na 2. stupni ZŠ s VJM takto:

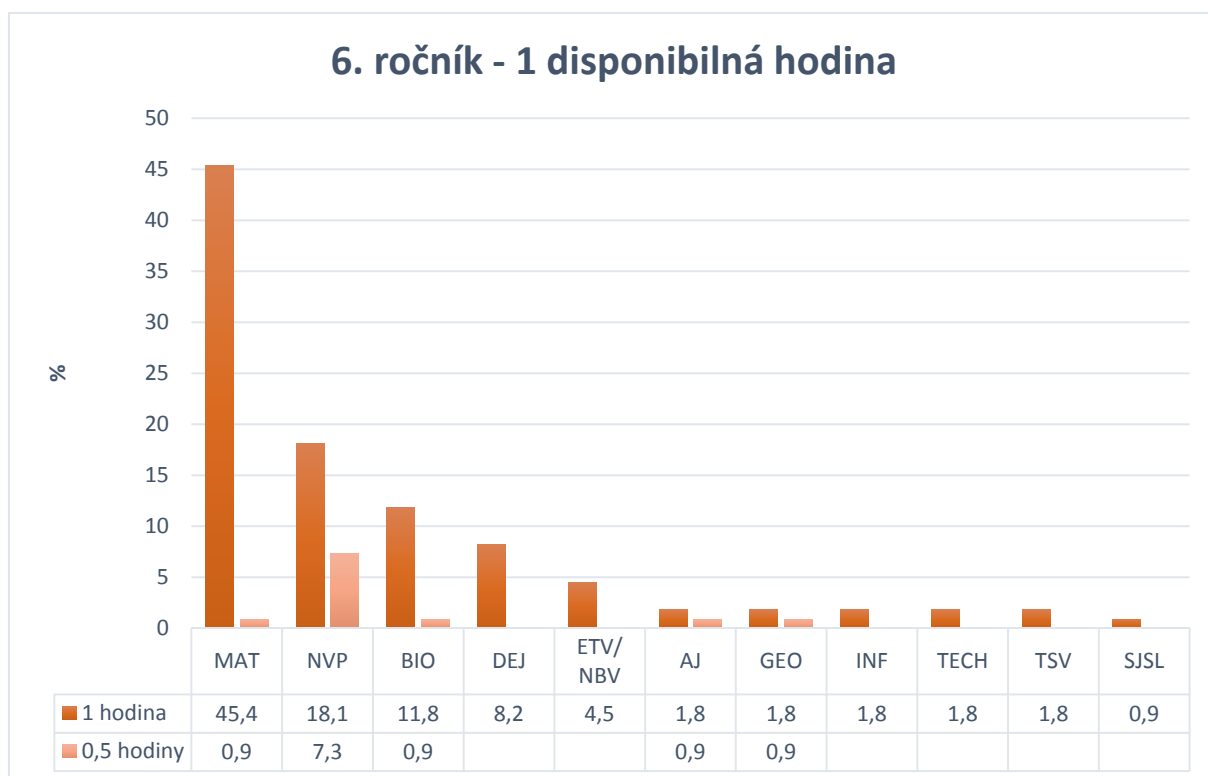
- 5., 6. a 7. ročník podľa RUP 2015,
- 8. a 9. ročník podľa RUP 2008, resp. 2011.

Prvé tri otázky z dotazníka sa vzťahovali na tie školy, ktoré v 5., 6. a 7. ročníku v školskom roku 2017/2018 postupovali podľa RUP 2015. V tomto dokumente sú pre uvedené ročníky určené 2 – 1 – 1 disponibilné hodiny. Otázky sa vzťahovali na zistenie použitia týchto disponibilných hodín.

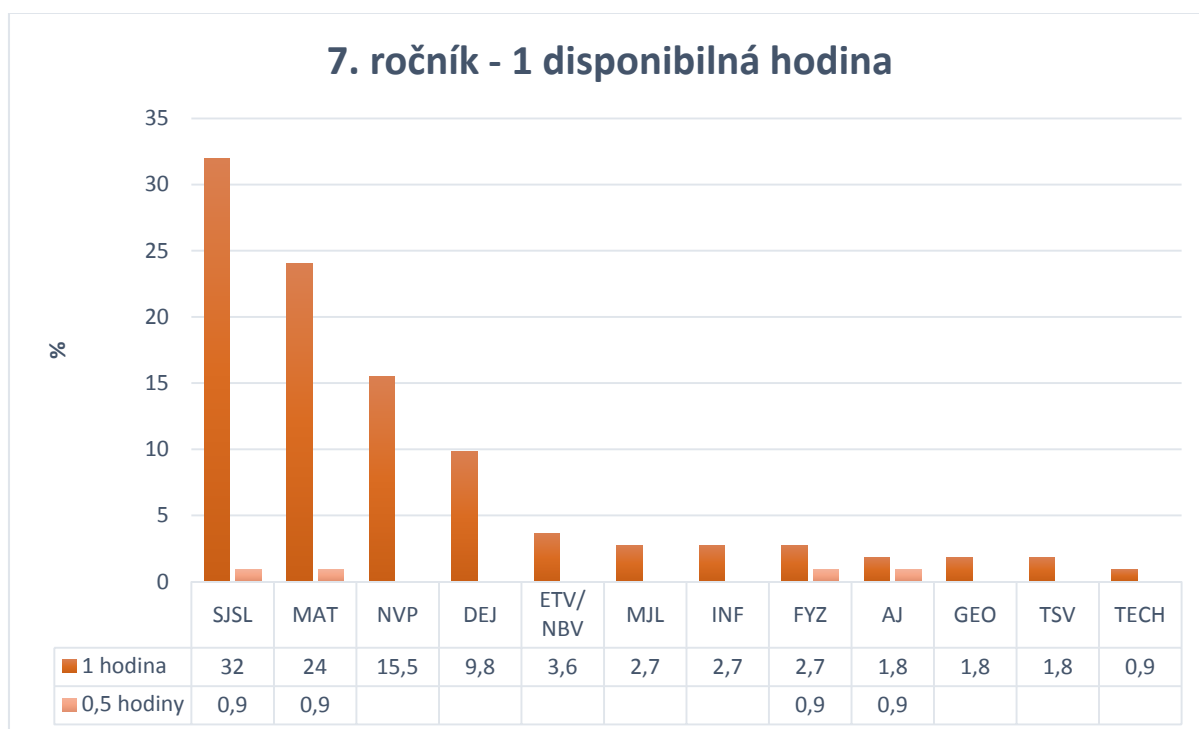
- **Graf 13** Využitie voliteľných hodín podľa RUP 2015 v 5. ročníku (2017/2018)

Podľa grafu 13 môžeme konštatovať, že 80 škôl, čo predstavuje vyše 70 % sledovaných škôl, z 2 disponibilných hodín jednou hodinou týždenne posilnilo vyučovací predmet matematika. Okrem toho 25 škôl (22,7 %) týždenne jednu disponibilnú hodinu pridávalo k vyučovaniu anglického jazyka a 31 škôl (29 %) jednou, resp. dvomi hodinami týždenne dotovovalo novovytvorené predmety. Na štvrtom mieste sa nachádza dejepis, ktorý bol dotovaný 22 školami (20 %), až potom nasleduje maďarský jazyk a literatúra, ktorý bol posilnený v 18 školách (16,4 %). Ostatné povinné predmety boli posilnené školami iba ojedinele (1 až 9 škôl). V tomto prípade ako novovytvorené predmety školy uvádzali: regionálnu výchovu (10 škôl – 9 %), konverzáciu v slovenskom jazyku (3 školy – 3 %), čítanie s porozumením (2 školy – 2 %), zábavnú angličtinu (2 školy – 2 %) a občiansku náuku (2 školy – 2 %). Okrem uvedených sa ojedinele vyskytli aj ďalšie predmety, ako napr.: zdravoveda, tvorba projektu, dramatické hry, poznatky o knižnici, plávanie, pohybové hry, výchova k manželstvu a rodičovstvu, multikultúrna výchova, geografia miestneho regiónu a nemecký jazyk ako druhý cudzí jazyk (Príloha 8).

▪ **Graf 14** Využitie voliteľnej hodiny podľa RUP 2015 v 6. ročníku (2017/2018)

V 6. ročníku, podobne ako v 5. ročníku, 50 škôl (45,4 %) jednou hodinou týždenne dotovalo vyučovací predmet matematika. V 28 školách (25,4 %) jednou, resp. 0,5 disponibilnou hodinou navýšili vyučovanie novovytvorených predmetov. Je zaujímavé, že v tomto ročníku biológiu posilnilo jednou, resp. 0,5 hodinou týždenne 14 škôl (11,8 %; 0,9 %) a dejepis jednou hodinou týždenne dotovalo len 9 škôl (8,2 %). V RUP majú určené obidva predmety (BIO a DEJ) 1 hodinu týždenne. V 6. ročníku ostatné povinné predmety dostali dotácie len ojedinele a v sledovaných školách vyučovací predmet maďarský jazyk a literatúra vôbec nebol dotovaný. To môže naznačovať, že časová dotácia určená rámcovým učebným plánom pre vyučovací predmet MJL je vyhovujúca vzhľadom k jej obsahu. Ako novovytvorené predmety školy uviedli: regionálnu výchovu (6 škôl – 5 %), nemecký jazyk ako druhý cudzí jazyk (6 škôl – 5 %) a konverzáciu v slovenskom jazyku (2 školy – 2 %). Okrem týchto predmetov sa ojedinele vyskytli: dramatické hry, výchova k manželstvu a rodičovstvu, multikultúrna výchova, malé gazdinky a pracovné vyučovanie (Príloha 8).

▪ **Graf 15** Využitie voliteľnej hodiny podľa RUP 2015 v 7. ročníku (2017/2018)

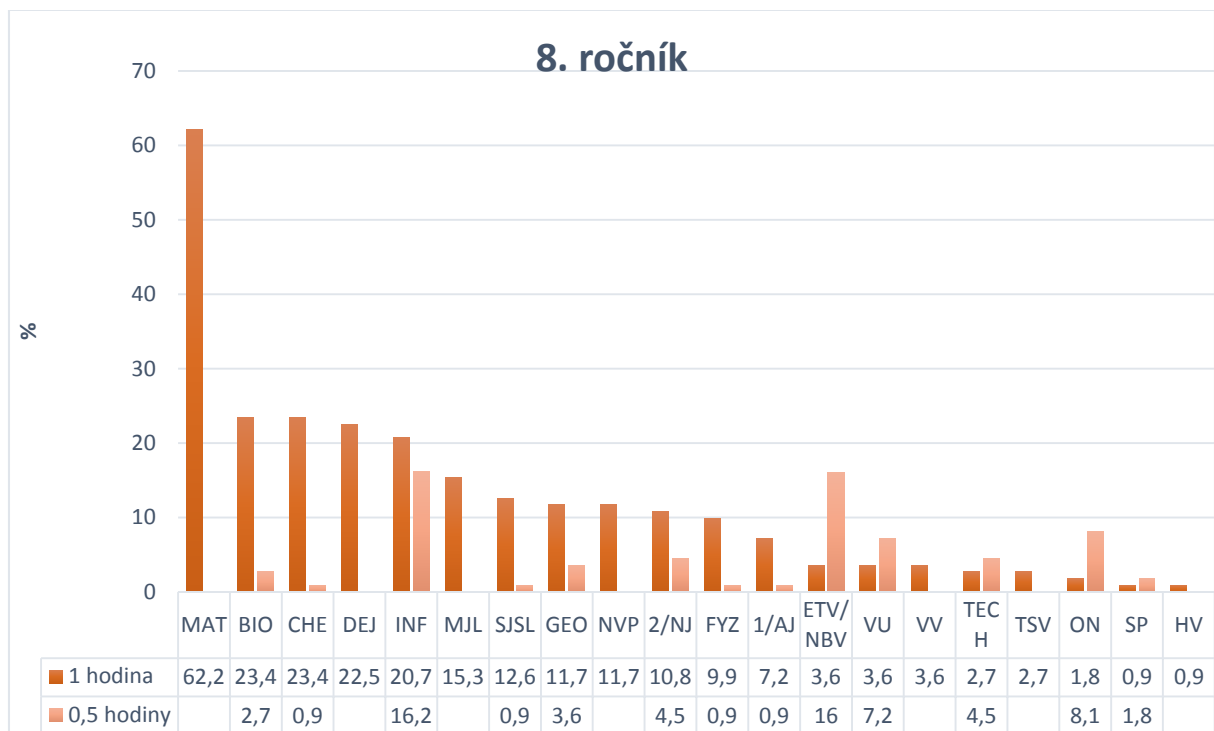
Ako z grafu 15 vyplýva, 37 škôl jednou (32 %), resp. 0,5 hodinou (0,9 %) posilnilo vyučovací predmet SJSL. Ďalej môžeme konštatovať, že v tomto ročníku 28 škôl (24 %) pridalo jednu hodinu týždenne k vyučovaniu matematiky, 17 škôl (15,5 %) dotovalo novovytvorené predmety a len 11 škôl (9,8 %) navýšilo jednou hodinou týždenne vyučovanie dejepisu. Ostatné predmety boli dotované len ojedinele (1 až 4 školy). Zo zistených údajov vyplýva, že školy podobne ako v predchádzajúcich ročníkoch aj v tomto ročníku považovali za dôležité posilniť vyučovanie matematiky. Pre vyučovací predmet SJSL sú v RUP určené 4 hodiny týždenne, oproti ostatným ročníkom, kde je určených 5 hodín týždenne pre tento predmet. Predpokladáme, že tento fakt mohol byť dôvodom pre tretinu škôl, ktoré sa rozhodli posilniť predmet SJSL o 1 hodinu týždenne. Ani v tomto ročníku nebol vo väčšej miere posilnený dejepis napriek tomu, že RUP 2015 predpisuje dejepisu len jednu hodinu týždenne, v rámci ktorej školám s VJM nezostáva dostatok časového priestoru na vyučovanie špecifických/národnostných dejín, pričom práve hodiny dejepisu dávajú priestor na upevňovanie národnostnej identity.

V prípade 7. ročníka školy zaviedli nasledujúce novovytvorené predmety: regionálna výchova (2 školy – 1,8 %) a nemecký jazyk ako druhý cudzí jazyk (10 škôl – 8,9 %). Okrem týchto predmetov uvádzali ojedinele nasledujúce: konverzácia v slovenskom jazyku, dobrodružstvo a zážitok, výchova k manželstvu a rodičovstvu a čítanie s porozumením (Príloha 8).

2. 2. 2 Školský rok 2017/2018 (Rámcový učebný plán 2008, 2011)

Posledné dve otázky dotazníka sa vzťahovali na tie školy, ktoré v 8. a 9. ročníku v školskom roku 2017/2018 postupovali podľa RUP 2008, resp. 2011.

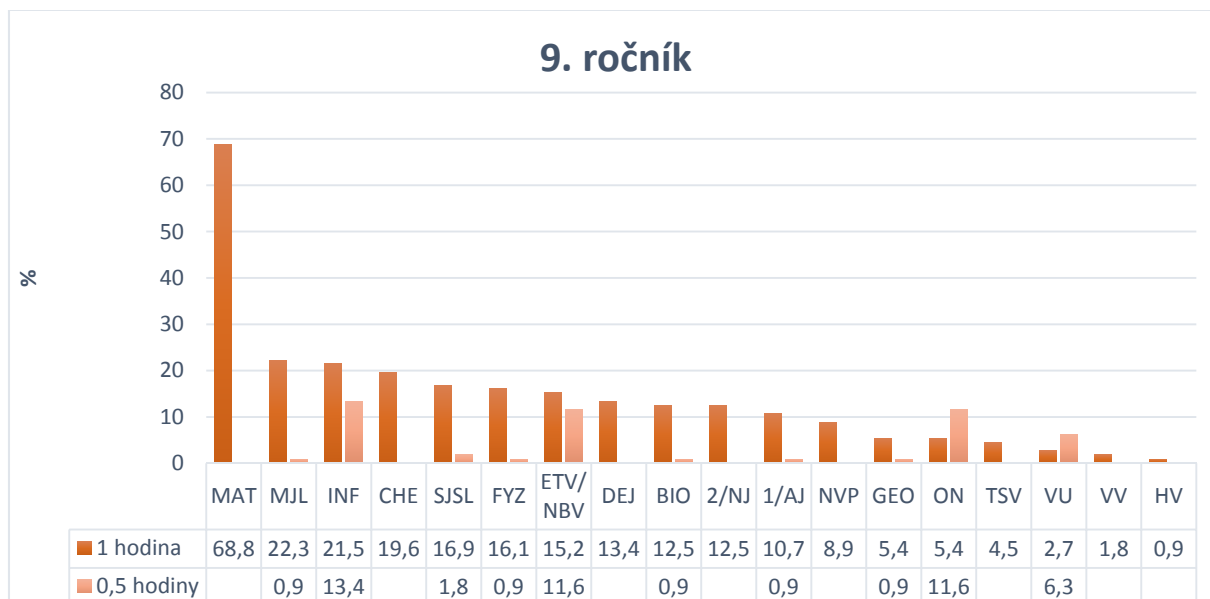
Podľa dokumentu RUP 2008 boli pre uvedené ročníky určené 3 a 3 disponibilné hodiny. Podľa dokumentu RUP 2011 boli disponibilné hodiny určené pre celý 2. stupeň vzdelávania v počte hodín 20. Otázky sa vzťahovali na použitie týchto voliteľných hodín.

▪ **Graf 16** Využitie voliteľných hodín podľa RUP 2008, resp. 2011 v 8. ročníku (2017/2018)

V 8. ročníku viac než polovica sledovaných škôl, 69 (62,2 %), týždenne jednou hodinou dotovala vyučovanie matematiky a 27 (23,4 %) jednou, resp. 0,5 hodinou týždenne navýšila vyučovanie biológie a chémie. Ďalších 25 škôl (22,5 %) jednu hodinu pridalo k vyučovaniu dejepisu. Okrem toho 43 škôl jednou (20,7 %), 18 škôl (16,2 %) 0,5 hodinou posilnilo vyučovanie informatiky. Z údajov vyplýva, že sledované školy aj v tomto ročníku dotovali predovšetkým vyučovanie matematiky, ale aj prírodovedné predmety, za ktorými nasledoval dejepis a MJL. V porovnaní so 7. ročníkom, kde len necelých 10 % škôl dotovalo vyučovanie dejepisu, v 8. ročníku už viac než 20 % škôl považovalo za dôležité navýšiť počet vyučovacích hodín pre tento vyučovací predmet. V prípade 1 – 2 škôl sme zaznamenali posilnenie povinných predmetov, ako napr. matematika, informatika, biológia, geografia a etická/náboženská výchova s 2 alebo 1,5 disponibilnými hodinami.

V tomto ročníku sa už znížil počet škôl (13 škôl – 11,7 %), ktoré dotovali novovytvorené predmety, ako napr. konverzáciu v slovenskom jazyku (4 školy – 3,6 %), regionálnu výchovu (3 školy – 2,7 %), tvorbu projektov (3 školy – 2,7 %) a čítanie s porozumením (2 školy – 1,8 %). Okrem nich sa ešte ojedinele uvádzali nasledujúce predmety: zdravá výživa, výchova k manželstvu a rodičovstvu, multikultúrna výchova, mediálna výchova, finančná gramotnosť, cvičenia z matematiky (Príloha 8).

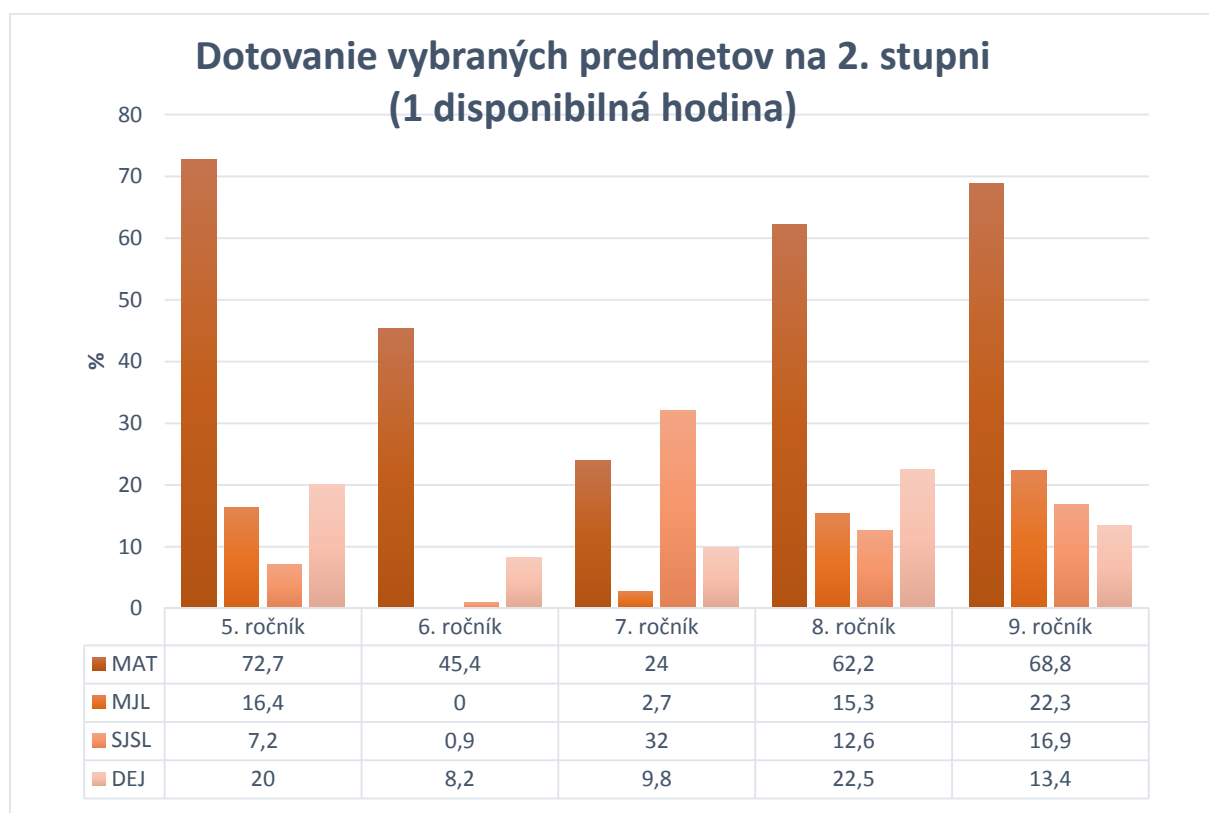
▪ **Graf 17** Využitie voliteľných hodín podľa RUP 2008, resp. 2011 v 9. ročníku (2017/2018)

V 9. ročníku, podobne ako v 8. ročníku, 77 škôl (69 %) jednou hodinou týždenne posilnilo vyučovanie matematiky. V tomto ročníku 25 škôl (22,3 %) jednou hodinou týždenne dotovalo vyučovací predmet MJL, čo sa objavilo prvýkrát za celý 2. stupeň. Jedným z dôvodov posilnenia vyučovania MJL môže byť príprava na celoslovenské testovanie T9, čo je každoročné povinné testovanie žiakov deviateho ročníka ZŠ s VJM z predmetov: MAT, MJL a SJSL. Z grafu 17 je vidieť, že len 19 škôl (16,9 %) posilnilo jednou hodinou týždenne vyučovanie predmetu SJSL. Napriek tomu, že aj SJSL je testovacím predmetom, veľká väčšina škôl nepovažala za potrebné pridať hodiny k tomuto predmetu. Sledované školy považovali za dôležitejšie posilniť vyučovanie informatiky a chémie.

Informatika a MJL majú skoro rovnakú dotáciu aj napriek tomu, že informatika nie je testovaným predmetom. Podobne, ako v 8. ročníku, aj v tomto ročníku patrí informatika medzi prioritne dotované predmety. V 9. ročníku už len 15 škôl (13,4 %) považovalo za dôležité posilniť vyučovanie dejepisu. Treba zdôrazniť, že predmety ako chémia, fyzika, etická alebo náboženská výchova boli dotované vo väčšej miere než dejepis. V tomto ročníku 10 škôl (8,9 %) dotovalo novovytvorené predmety: konverzácia v slovenskom jazyku (7 škôl – 6,2 %), regionálna výchova (4 školy – 3,6 %), cvičenia z matematiky (4 školy – 3,6 %) a čítanie s porozumením (2 školy – 1,8 %). Okrem týchto predmetov sa ojedinele vyskytli ešte nasledujúce: tvorba projektov, multikultúrna výchova, mediálna výchova, environmentálna výchova, výchova k manželstvu a rodičovstvu, cvičenia z MJL, cvičenia zo SJSL (Príloha 8).

2. 2. 3 Zhrnutie

Podľa našich zistení posilnenie jedného predmetu 2 disponibilnými hodinami v tom istom ročníku bolo veľmi zriedkavé, preto v nasledujúcom grafe uvádzame použitie 1 disponibilnej hodiny na posilnenie vybraných predmetov, ktoré školy uprednostňovali.

▪ **Graf 18** Dotovanie vybraných predmetov v 5. – 9. ročníku

Ako z grafu 18 vyplýva, sledované školy z disponibilných hodín na 2. stupni jednoznačne najviac posilnili vyučovanie matematiky, s výnimkou 7. ročníka, v ktorom použili najviac voľných hodín na vyučovanie predmetu SJSJ. Prioritné dotovanie matematiky sa uplatňovalo vo všetkých školách bez ohľadu na to, či postupovali podľa RUP 2008, 2011 (8. a 9. ročník), alebo podľa RUP 2015 (5., 6. a 7. ročník). V 8. a 9. ročníku bolo na matematiku určených 5 povinných vyučovacích hodín týždenne a v 5. – 7. ročníku 4 hodiny. Podľa RUP 2015 v 7. ročníku boli povinné 4 vyučovacie hodiny na vyučovanie predmetu MAT aj SJSJ. V tomto ročníku podľa RUP 2015 školy disponovali len jednou voliteľnou hodinou a viac než polovica (takmer 60 %) škôl z disponibilných hodín posilnilo vyučovanie práve týchto dvoch predmetov. Môžeme konštatovať, že v prípade, keď školy disponovali len jednou voliteľnou hodinou, považovali za dôležitejšie posilniť vyučovanie matematiky, než posilnenie špecifických vyučovacích predmetov dejepis alebo materinský jazyk (MJL).

Sledované školy posilnili vyučovanie MJL v najväčšej miere v 9. ročníku (25 škôl – 22 %), v 5. ročníku (18 škôl – 16 %) a v 8. ročníku (17 škôl – 15 %). V 5. ročníku sa uskutočňuje celoslovenské testovanie T5 z matematiky a maďarského jazyka a literatúry v školách s VJM. Môžeme predpokladať, že práve z tohto dôvodu bol v tomto ročníku v niektorých školách vyučovací predmet MJL posilnený jednou hodinou týždenne. V čase nášho výskumu vyučovacích procesov v 8. ročníku ešte prebiehal podľa RUP 2011, v ktorom neboli rozpísané disponibilné hodiny na jednotlivé ročníky, tým pádom si školy sami určili, v ktorom ročníku koľko voľných vyučovacích

hodín použijú na posilnenie jednotlivých vyučovacích predmetov. Školy mali voľnejšie ruky, čo mohlo byť dôvodom toho, že 15 % škôl dotovalo vyučovanie MJL. Oproti tomu stojí skutočnosť, že v 6. ročníku ani jedna škola s VJM neposilnila vyučovanie MJL a v 7. ročníku len 3 školy (2,7 %) dotovali tento predmet jednou hodinou týždenne. Na základe štatistických údajov môžeme konštatovať, že na druhom stupni vyučovací predmet MJL má takú istú váhu ako ostatné predmety. Z disponibilných hodín neposilnili vyučovací predmet MJL vo väčšej miere ako ostatné predmety, z toho vyplýva, že podľa škôl zapojených do výskumu počet povinných vyučovacích hodín v RUP z predmetu MJL nie je potrebné zvýšiť. Z grafu 18 vyplýva, že posilnenie vyučovania SJSJ tiež nepatrí medzi priority škôl s VJM. Vyučovací predmet SJSJ bol v najväčšej miere dotovaný v 7. ročníku v 36 školách (32 %), v 9. ročníku v 19 školách (17 %) a v 8. ročníku v 14 školách (13 %). Treba upozorniť aj na to, že v 6. ročníku len jedna škola dotovala tento predmet, podobne ako MJL v tomto ročníku.

Na základe štatistických údajov môžeme konštatovať, že vyučovací predmet dejepis bol v najväčšej miere posilnený v 8. ročníku v 25 školách (22 %), v 5. ročníku v 22 školách (20 %) a v 9. ročníku v 15 školách (13 %). V ostatných ročníkoch bol dejepis posilnený len vo veľmi malej miere. Keď školy mali len jednu disponibilnú hodinu, preferovali posilnenie vyučovania matematiky.

Z údajov vyplýva aj jasný zámer vytvárania vlastnej profilácie škôl, ktoré na druhom stupni vo všetkých ročníkoch dotovali tie isté novovytvorené predmety, napr. od 5. ročníka až po 9. ročník regionálnu výchovu, konverzáciu v slovenskom jazyku alebo čítanie s porozumením. Sú to však ojedinelé prípady.

Treba zdôrazniť skutočnosť, že školy s VJM disponujú len 1 alebo 2 voliteľnými vyučovacími hodinami oproti školám s VJS, ktoré majú k dispozícii 3 až 5 voliteľných vyučovacích hodín. Jedna disponibilná hodina neposkytuje školám s VJM v plnej miere možnosť profilovať sa a vychádzať v ústrety potrebám a záujmom žiakov, čo je vlastne cieľom dvojúrovňového modelu vzdelávania. Školy s VJM majú len malý priestor na vlastné profilovanie sa a preto nie je vhodné porovnávať profilácie škôl s VJM s profiláciami škôl s VJS. Školy s VJM predsa majú vytvorený svoj vlastný profil tým, že sú národnostnými školami.

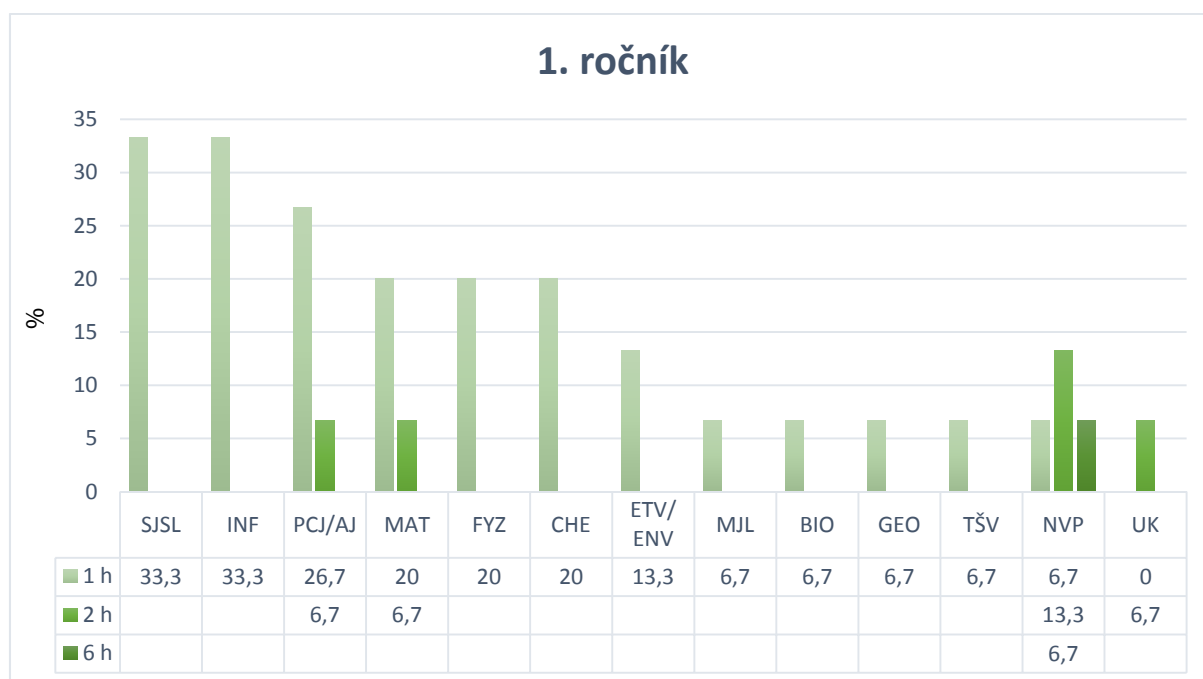
2.3 GYMNÁZIÁ S VYUČOVACÍM JAZYKOM MAĎARSKÝM

2.3.1 Školský rok 2017/2018 (Rámcový učebný plán 2015)

Výskum bol uskutočnený v školskom roku 2017/2018 aj v gymnáziách s vyučovacím jazykom maďarským. V gymnáziách s JVM v tomto školskom roku vyučovací proces prebiehal takto:

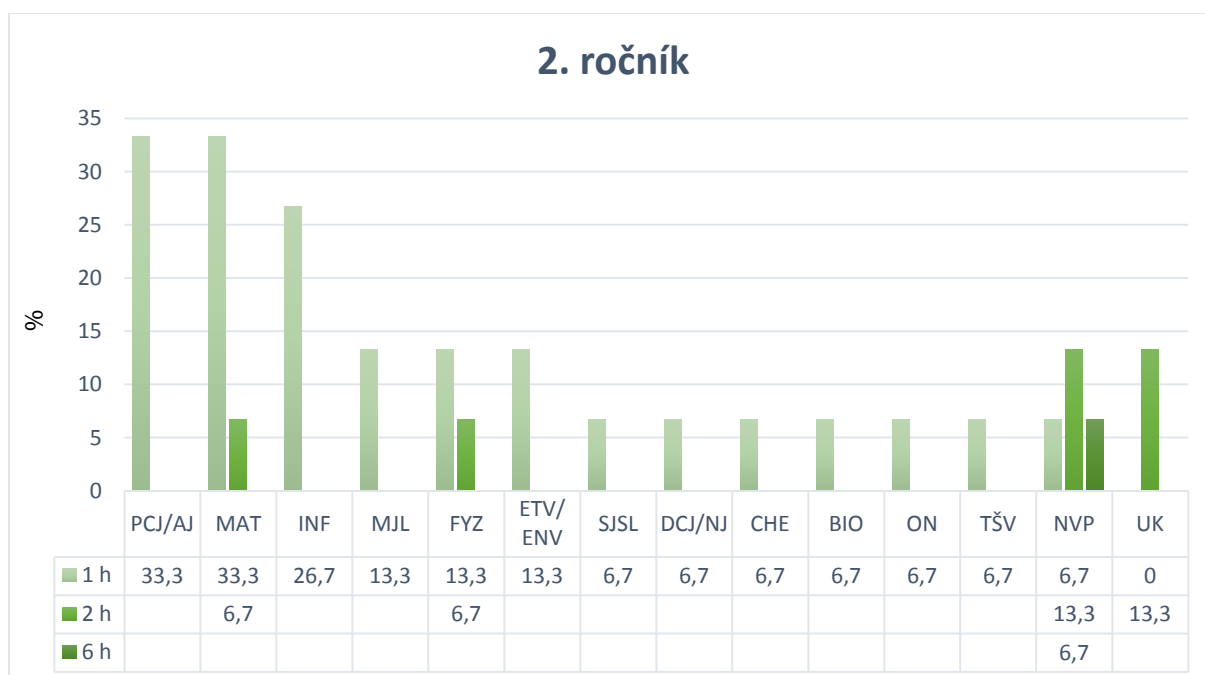
- 1., 2. a 3. ročník podľa RUP 2015,
- 4. ročník podľa RUP 2011.

Prvé tri otázky z dotazníka sa vzťahovali na školský rok 2017/2018, keď v 1., 2. a 3. ročníku gymnáziá postupovali podľa RUP 2015. Treba poznamenať, že RUP pre gymnáziá povinné hodiny aj disponibilné hodiny (26 hodín) uvádza na celé štvorročné vzdelávacie obdobie. Rozdelenie povinných aj disponibilných hodín do ročníkov patrí do právomoci školy. Otázky sa vzťahovali na zistenie použitia disponibilných hodín. Výskumný dotazník z 25 gymnázií vyplnilo 19.

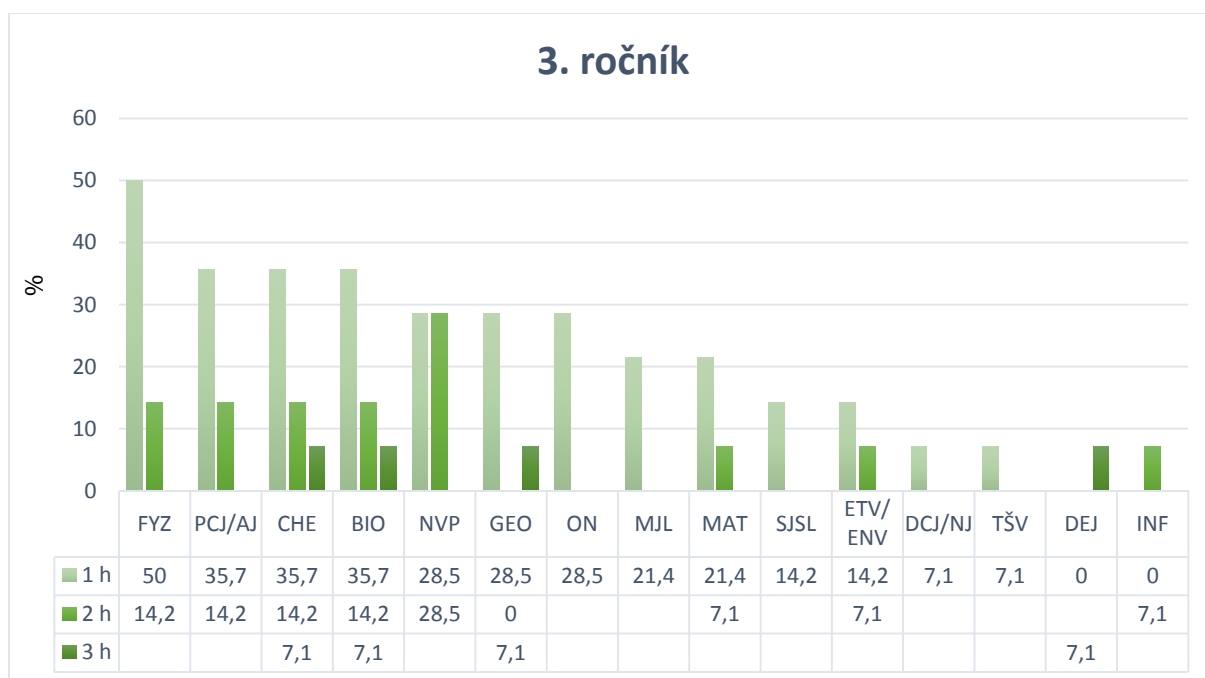
- **Graf 19** Využitie voliteľných hodín podľa RUP 2015 v 1. ročníku (2017/2018)

Podľa grafu 19 môžeme konštatovať, že 5 škôl (33,3 %) jednou hodinou týždenne posilnilo vyučovací predmet SJSJ a jednou hodinou informatiku. 4 školy (26,7 %) posilnili jednou hodinou týždenne vyučovanie angličtiny a 1 škola (6,7 %) pridávala dve disponibilné hodiny k vyučovaniu angličtiny. Z grafu 19 vyplýva, že 3 školy (20 %) rovnako jednou hodinou dotovali matematiku, fyziku a chémiu. V tomto ročníku sa ojedinele vyskytli aj dotácie s dvomi disponibilnými hodinami v prípade predmetov cudzích jazykov, matematiky, umenia a kultúry a novovytvorených predmetov. Školy ako novovytvorené predmety uvádzali: konverzáciu v slovenskom jazyku, konverzáciu v nemeckom jazyku a športovú prípravu. V športovom gymnáziu je týždenne 6 hodinami dotovaná športová príprava.

▪ **Graf 20** Využitie voliteľných hodín podľa RUP 2015 v 2. ročníku (2017/2018)

Z grafu 20 vyplýva, že v 2. ročníku v sledovaných gymnáziách podporili predovšetkým vyučovanie matematiky a anglického jazyka. 5 škôl (33,3 %) jednou hodinou týždenne posilnilo vyučovanie matematiky a anglického jazyka. 4 školy (26,7 %) týždenne jednou disponibilnou hodinou dotovali vyučovanie informatiky. V 2 školách (13,3 %) rovnako jednu disponibilnú hodinu mali vyučovacie predmety: maďarský jazyk a literatúra, fyzika a etická/náboženská výchova. Podobne, ako v 1. ročníku, aj v tomto ročníku 2 školy (13,3 %) dvomi hodinami posilnili novovytvorené predmety. Podobne, ako v 1. ročníku, aj v tomto ročníku školy ako novovytvorené predmety uvádzali: konverzáciu v slovenskom jazyku, konverzáciu v nemeckom jazyku, športovú prípravu a semináre z matematiky, dejepisu a chémie. Niektoré školy už v druhom ročníku zaviedli semináre a práve tie posilnili dvomi hodinami týždenne. V športovom gymnáziu bola týždenne 6 hodinami dotovaná športová príprava.

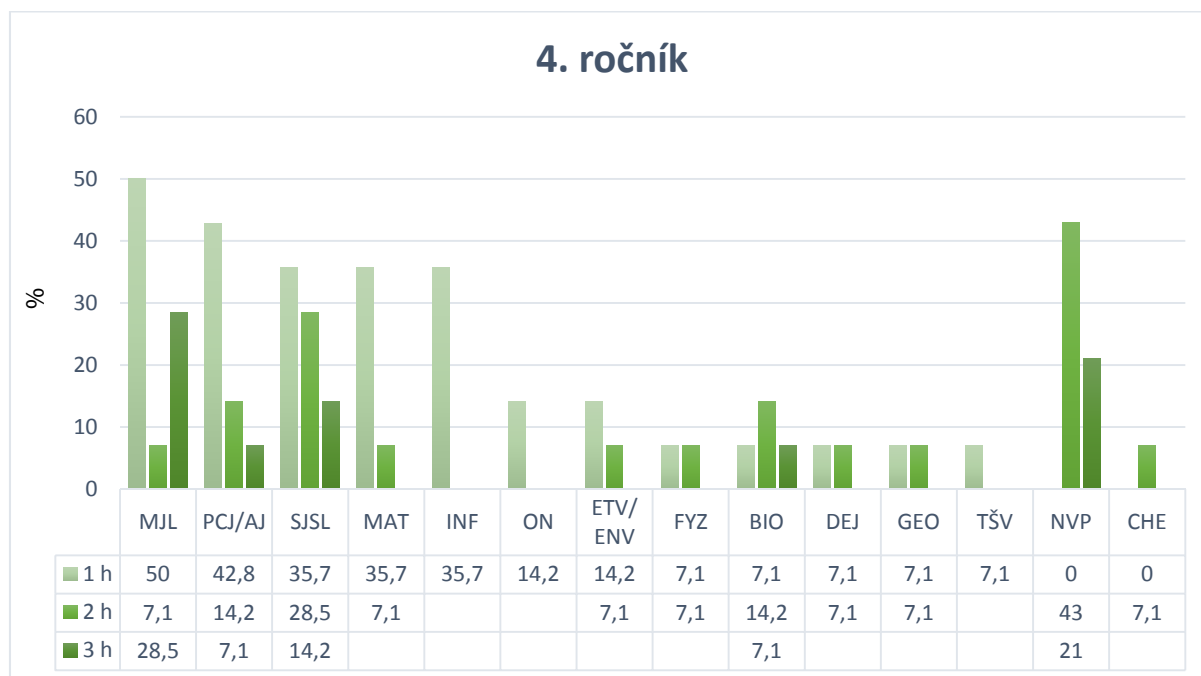

▪ **Graf 21** Využitie voliteľných hodín podľa RUP 2015 v 3. ročníku (2017/2018)

Na základe grafu 21 môžeme konštatovať, že v 3. ročníku v 7 školách (50 %) jednou hodinou a v 2 školách (14,2 %) dvomi hodinami podporili vyučovanie fyziky. Podľa grafu je evidentné, že medzi ďalšie preferované predmety patria: angličtina, chémia a biológia, ktoré sú v tomto ročníku v 5 školách (35,7 %) dotované týždenne jednou hodinou, v 2 školách (14,2 %) posilnené dvomi hodinami a v 1 škole (7,1 %) sú posilnené dokonca tromi hodinami. Z grafu 21 vyplýva, že 4 školy (28,5 %) jednou hodinou posilnili vyučovanie geografie a občianskej náuky. V 3 školách (21,4 %) rovnakú jednu disponibilnú hodinu mali vyučovacie predmety maďarský jazyk a literatúra a matematika. Je pozoruhodné, že 2 školy (14,2 %) v rovnakej miere podporili vyučovanie slovenského jazyka a slovenskej literatúry a etickej/náboženskej výchovy, nakoľko obidva predmety dotovali jednou hodinou týždenne. V 3. ročníku 4 školy (28,5 %) pridali jednu hodinu a 4 školy (28,5 %) 2 hodiny na semináre a na novovytvorené predmety. V tomto ročníku ako novovytvorené predmety školy uvádzali: dejiny umenia, tvorivé dielne, športový manažment, finančná gramotnosť, konverzácia v slovenskom, v anglickom a v nemeckom jazyku a semináre z predmetov: SJSL, ANJ, MAT, BIO, GEO, FYZ, DEJ, CHE, INF. Športové gymnázium týždenne 6 hodinami dotovalo športovú prípravu.

2.3.2 Školský rok 2017/2018 (Rámcový učebný plán 2008, 2011)

Posledná otázka dotazníka sa vzťahovala na školský rok 2017/2018, keď vo 4. ročníku gymnázií postupovali podľa RUP 2011. V tomto prípade sme zisťovali, či pri využívaní disponibilných hodín uprednostňujú posilňovanie maturitných predmetov alebo iných.

▪ **Graf 22** Využitie voliteľných hodín podľa RUP 2011 vo 4. ročníku (2017/2018)

V maturitnom ročníku školy dotovali predovšetkým tzv. maturitné predmety. Vyučovanie predmetu maďarský jazyk a literatúra jednou hodinou týždenne posilnilo 7 škôl (50 %), jedna škola (7,1 %) dvomi hodinami a 4 školy (28,5 %) tromi hodinami. Z grafu 22 vyplýva, že 6 škôl (42,8 %) pridalo k vyučovaniu anglického jazyka jednu hodinu týždenne, 2 školy (14,2 %) pridali 2 hodiny a 1 škola (7,1 %) pridala až 3 hodiny týždenne k vyučovaniu tohto predmetu. Vyučovacie predmet SJSL posilnili jednou hodinou týždenne v 5 školách (35,7 %), dve hodiny pridali v 4 školách (28,5 %) a 2 školy (14,2 %) posilnili predmet SJSL až tromi hodinami týždenne. Gymnázia v prvom rade posilnili vyučovanie tzv. povinných maturitných predmetov (MJL, ANJ a SJSL), z ktorých žiaci píšú centrálné zadávaný a zároveň centrálné vyhodnocovaný test, následne aj slohovú písomnú prácu na danú tému (MJL a SJSL) a písomnú prácu podľa štruktúrovaného zadania (cudzí jazyky).

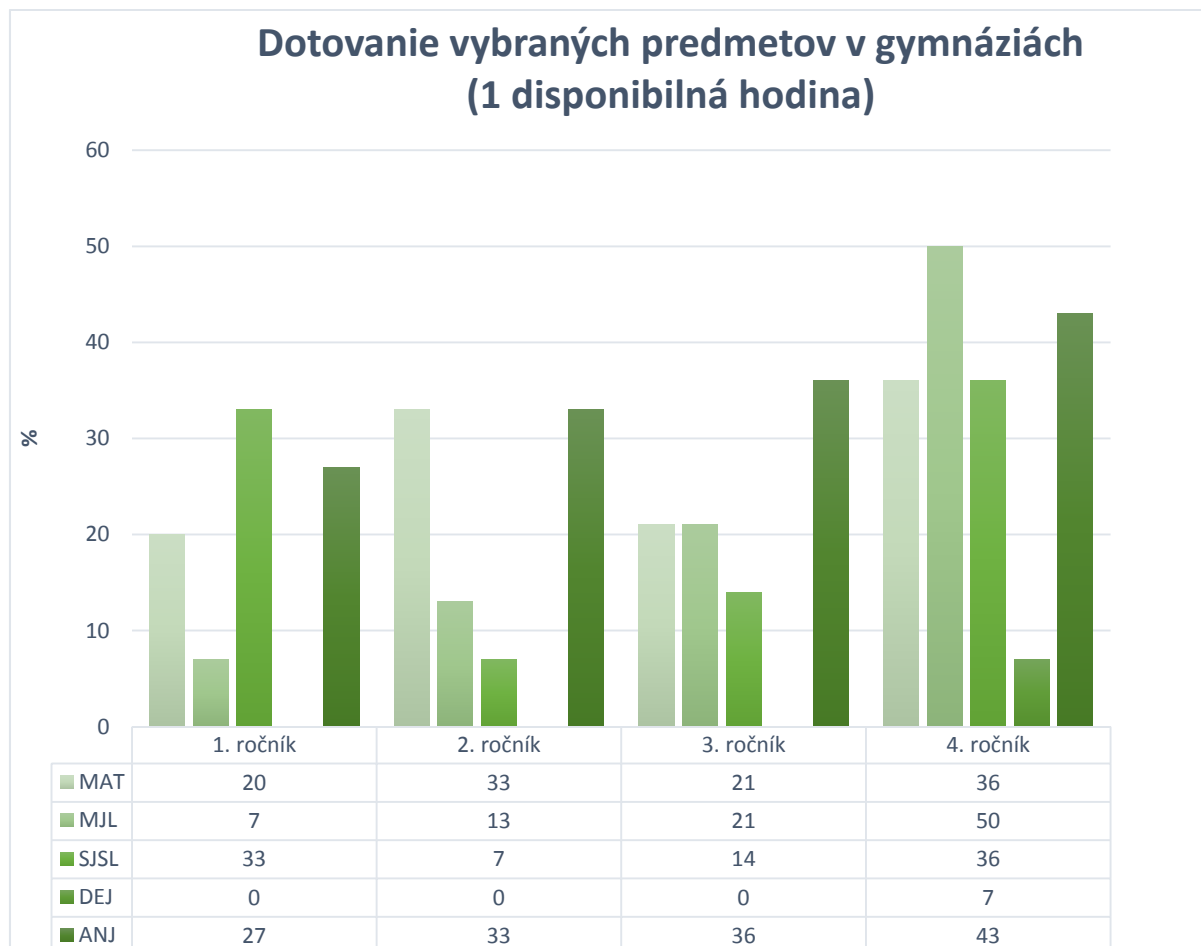
Ak si žiak zvolí matematiku ako maturitný predmet, písomne maturuje z externej časti maturitnej skúšky. Z údajov vyplýva, že matematika a informatika patria medzi prioritné predmety, nakoľko 5 škôl (35,7 %) ich dotovalo jednou hodinou a 1 škola (7,1 %) dvomi hodinami týždenne.

Vo 4. ročníku, podobne ako v 3. ročníku, školy s dvomi hodinami posilnili vyučovacie predmety: FYZ, CHE, BIO, DEJ a GEO, ktoré sú zároveň aj voliteľné maturitné predmety, ale z týchto predmetov žiaci maturujú len ústne. Je zaujímavé, že v 2 školách (14,2 %) rovnakú jednu hodinovú dotáciu mali z občianskej náuky a etickej/náboženskej výchovy. V tomto ročníku ako novovytvorené predmety školy uvádzali predmety: dejiny umenia, tvorivé dielne, športový manažment, konverzácia v slovenskom, v anglickom a v cudzom jazyku, ďalej semináre zo SJSL, ANJ, MJL, MAT, BIO, GEO, FYZ, DEJ, CHE.

Viac ako polovica škôl (57 %) pridávala 2 hodiny týždenne na semináre a 14 % škôl pridávalo 3 hodiny týždenne na semináre. Športové gymnázium týždenne 6 hodinami dotovalo športovú prípravu.

2.3.3 Zhrnutie

Podľa našich zistení posilnenie jedného predmetu 2 disponibilnými hodinami v tom istom ročníku bolo veľmi zriedkavé, preto v nasledujúcom grafe uvádzame použitie 1 disponibilnej hodiny na posilnenie vybraných predmetov, ktoré školy uprednostňovali.

▪ **Graf 23** Dotovanie vybraných predmetov v gymnáziách

Zo štatistických údajov vyplýva, že aj v gymnáziách je takmer každý vyučovací predmet v niektorom ročníku posilnený. Podobne, ako na 2. stupni ZŠ, ani na gymnáziách nepatrí maďarský jazyk a literatúra medzi priority dotované predmety. Z našich zistení môžeme ďalej konštatovať, že gymnáziá v značnej miere preferujú posilnenie vyučovania anglického jazyka a matematiky (graf 23). Anglický jazyk je posilnený v každom ročníku (od 27 % do 43 % škôl), matematika je posilnená tiež v každom ročníku (od 20 % do 36 % škôl). Okrem týchto predmetov tieto školy v každom ročníku podporujú informatiku a prírodovedné predmety. Väčšina sledovaných škôl považuje za dôležité posilniť vyučovanie predmetu maďarský jazyk a literatúra len v maturitnom ročníku, v ostatných ročníkoch ho posilňujú len v malej miere (od 7 % do 21 %). Je pozoruhodné, že predmet slovenský jazyk a slovenskú literatúra dotujú školy najmä v prvom a vo štvrtom ročníku (bližšie graf 23). Dôvodom posilnenia vyučovacieho predmetu SJSJ v 1. ročníku môže byť eliminácia diferencovanosti jazykových kompetencií žiakov a vo 4. ročníku príprava na maturitnú skúšku. Riaditelia a riaditeľky spolu s pedagógmi a pedagogičkami rozmýšľajú pragmaticky, nakoľko z disponibilných hodín dotujú hlavne maturitné vyučovacie predmety a predmety, ktoré sú dôležité pre ďalšie (vysokoškolské) štúdium ich žiakov a žiačok.

Z výsledkov výskumu vyplýva, že v gymnáziách napríklad dejepis nepatrí medzi podporené predmety. Zo sledovaných škôl ho dotovala len jedna, aj tá len vo štvrtom ročníku. Na základe získaných údajov môžeme konštatovať, že v gymnáziách s VJM ešte menej podporujú vyučovanie dejepisu, ako na druhom stupni ZŠ s VJM. Z pohľadu vytvárania profilácie škôl národnostných menšín je však práve vyučovací predmet dejepis jedným z dôležitých elementov vytvárania a upevňovania národnej identity žiakov gymnázia.

Kapitola 3

MEDZINÁRODNÁ KOMPARÁCIA – STAV PROBLEMATIKY VO VYBRANÝCH ŠTÁTOCH V ROKU 2020

Maďarská národnostná menšina žije okrem Slovenska aj v Rumunsku, v Srbsku a na Ukrajine, kde žiaci a žiačky maďarskej národnostnej menšiny majú zabezpečené vzdelávanie v materinskom jazyku. V Rumunsku garantuje vzdelávanie národnostných menšín Školský zákon (1/2011), v Srbsku Zákon o základnom vzdelávaní⁵. Na Ukrajine neexistuje zákon na garanciu vzdelávania národnostných menšín, ale v roku 2017 schválil ukrajinský parlament Zákon o vzdelávaní, podľa ktorého sa v jazyku národnostných menšín môže vyučovať v predškolských zariadeniach a v základných školách. Pre vyučovanie maďarského jazyka sú vypracované vzdelávacie štandardy.⁶ V nasledujúcej tabuľke sú uvedené údaje o počtoch občanov a žiakov maďarskej národnosti vo vybraných štátoch.

- **Tabuľka 5** Počet občanov maďarskej národnosti podľa posledných údajov platných v sledovanom období

Štát	počet občanov spolu/počet občanov maďarskej národnostnej menšiny (zaokrúhlené)	% občanov maďarskej národnostnej menšiny	počet žiakov
Slovensko	5 450 000/459 000	8,4 %	27 740 ZŠ
Rumunsko	19 400 000/1 200 000	6,2 %	88 811 ZŠ
Ukrajina	42 000 000/150 000	0,4 %	15 000 ZŠ
Srbsko	7 000 000/253 900	3,6 %	18 732 ZŠ

Ako zo zistených údajov (podľa Tabuľky 5) vyplýva, najviac príslušníkov maďarskej národnostnej menšiny žije v Rumunsku a na Slovensku. V týchto krajinách je pre deti príslušníkov maďarskej národnostnej menšiny zabezpečené vzdelávanie v materinskom jazyku od materských škôl až po univerzitu, čo znamená, že majú ucelený vzdelávací systém. Vyhláška o vzdelávaní národnostných menšín v Rumunsku z roku 2012 umožňuje, aby vzdelávacie štandardy a učebnice vyučovacích predmetov maďarský jazyk a literatúra, dejepis a hudobná výchova boli napísané v maďarskom jazyku, čiže nie sú len prekladom celoštátnych pedagogických dokumentov a učebníc.

Na Ukrajine existujú základné a stredné školy aj vysoká škola s vyučovacím jazykom maďarským, okrem toho na niektorých univerzitných fakultách je možné študovať v maďarskom jazyku, napr. v Užhorode existuje Katedra maďarského jazyka a literatúry.

V Srbsku sa vzdelávanie národnostných menšín uskutočňuje v jazyku národnostnej menšiny alebo dvojjazyčne. Oba typy vzdelávania môžu byť realizované v rámci jednej školy.

V prípade dvojjazyčného vzdelávania je týždenná hodinová dotácia vyučovacieho predmetu MJL 2 hodiny.

⁵ Pravidník o nastavnom planu za drugi ciklus osnovnog obrazovanja i vaspitanja i nastavnom programu za peti razred osnovnog obrazovanja i vaspitanja, <http://dusanradovic.edu.rs/wp-content/uploads/2017/11/PRAVILNIK-O-NASTAVNOM-PLANU-ZA-DRUGI-CIKLUS-OSNOVNOG-OBRAZOVANJA-I-VASPITANJA-I-NASTAVNOM-PROGRAMU-ZA-PETI-RAZRED-OSNOVNOG-OBRAZOVANJA-I-VASPITANJA-30.10.2017.pdf>

⁶ <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>, <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi>

Vzdelávanie vo všetkých týchto krajinách funguje na základe dvojúrovňových štátnych vzdelávacích programov, ktoré sú záväzné pre koncipovanie obsahu vzdelávania.

Vyučovacie predmety vo všetkých skúmaných krajinách, s výnimkou Srbska, sú zaradené do vzdelávacích oblastí. Rámcové učebné plány určujú povinné a disponibilné vyučovacie hodiny. Vyučovaci predmet maďarský jazyk a literatúra sa explicitne nenachádza v RUP, jeho názov je v skúmaných krajinách rôzny:

- jazyk národnostnej menšiny a literatúra (SR),
- materinský jazyk (Srbsko, Rumunsko),
- maďarský jazyk a literatúra, v 1. až 4. ročníku maďarský jazyk (Ukrajina).

Vzdelávacie štandardy pre vyučovaci predmet maďarský jazyk a literatúra sú však vypracované vo všetkých skúmaných krajinách.

V nasledujúcej tabuľke je uvedená hodinová dotácia pre vybrané vyučovacie predmety.

▪ **Tabuľka 6** Hodinové dotácie v skúmaných krajinách na 1. stupni

ŠTÁT	VYUČOVACÍ PREDMET	ROČNÍK					
		0	1.	2.	3.	4.	Σ
SLOVENSKO	slovenský jazyk a slovenská literatúra		5	6	5	5	21
	jazyk národnostnej menšiny a literatúra		5/8 ⁷	6	5	5	21/24
RUMUNSKO	rumunský jazyk a literatúra	3	4	4	4	4	19
	materinský jazyk a literatúra	5	7	6	5-7	5-7	28
UKRAJINA⁸	ukrajinský jazyk a literatúra		3	3	4	4	14
	maďarský jazyk		6	3	3	3	15
SRBSKO	srbský jazyk a literatúra		2	2	3	3	10
	materinský jazyk a literatúra		5	4	4	4	17
	jazyk prostredia		2	2	2	2	8

Z tabuľky 6 vyplýva, že na 1. stupni ZŠ jedine na Slovensku má štátny jazyk rovnakú hodinovú dotáciu ako maďarský jazyk. Vo všetkých ostatných krajinách (Rumunsko, Srbsko, Ukrajina) má vyučovaci predmet maďarský jazyk a literatúra na 1. stupni vyššiu hodinovú dotáciu ako štátny jazyk.

⁷ Rámcový učebný plán pre základné školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny. Dodatok platný od 1. septembra 2016 http://www.statpedu.sk/files/articles/nove_dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/rup_zs_s_vjnm_2016.pdf

⁸ УГОРСЬКА МОВА ПРОГРАМА для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням угорською мовою 5-9 класи, <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>

V Rumunsku je vymedzený pre maďarský jazyk a literatúru na 1. stupni o 8 hodín viac ako pre rumunský jazyk. Posilniť vyučovacie hodiny z disponibilných hodín v RUP je možné len v povinných predmetoch, ktoré sú vymedzené v intervaloch, napr. 5. – 7. ročník. To znamená, že vyučovací predmet maďarský jazyk a literatúra je možné dotovať len v 3. a 4. ročníku. V Srbsku má maďarský jazyk na 1. stupni o 7 hodín vyššiu hodinovú dotáciu ako srbský jazyk. Na Ukrajine je rozdiel medzi hodinovou dotáciou oboch vyučovacích predmetov na 1. stupni minimálny (iba 1 hodina). Avšak aj v tomto prípade je hodinová dotácia maďarského jazyka v 1. ročníku o 3 hodiny vyššia ako dotácia ukrajinského jazyka a literatúry. Treba ale zdôrazniť, že hodinová dotácia maďarského jazyka v 3. a vo 4. ročníku je o 1 hodinu nižšia ako dotácia ukrajinského jazyka a literatúry. V 1. až 4. ročníku nie sú vymedzené disponibilné hodiny pre ukrajinský jazyk a maďarský jazyk.

▪ **Tabuľka 7** Hodinové dotácie v skúmaných krajinách na 2. stupni

ŠTÁT	VYUČOVACÍ PREDMET	ROČNÍK					
		5.	6.	7.	8.	9.	Σ
SLOVENSKO	slovenský jazyk a slovenská literatúra	5	5	4	5	5	24
	jazyk národnostnej menšiny a literatúra	5	5	5	4	5	24
RUMUNSKO	rumunský jazyk a literatúra	5	4	4	4		17
	materinský jazyk a literatúra	5	4	4	4		17
UKRAJINA	ukrajinský jazyk a literatúra	3	3	2	2	2	12
	maďarský jazyk	3	3,5	2,5	2	2	13
	maďarská literatúra	2	2	2	2	2	10
SRBSKO	srbský jazyk a literatúra	3	3	3	2		11
	materinský jazyk a literatúra	2	2	2	2		8
	jazyk prostredia	2	2	2	2		8

Z tabuľky 7 vyplýva, že v Rumunsku a na Slovensku na 2. stupni ZŠ má štátny jazyk i maďarský jazyk a literatúra rovnakú hodinovú dotáciu. Na Ukrajine má vyučovací predmet maďarský jazyk a literatúra o 11 hodín vyššiu hodinovú dotáciu ako ukrajinský jazyk a literatúra. Jedine v Srbsku má vyučovací predmet maďarský jazyk a literatúra menšiu hodinovú dotáciu ako srbský jazyk a literatúra. Zo zistených údajov vyplýva, že najviac hodinovej dotácie vybraných vyučovacích predmetov (štátny jazyk a maďarský jazyk) majú žiaci ZŠ v Slovenskej republike.

Cieľom dátovej analýzy bolo získať prehľad o hodinových dotáciách pre vybrané vyučovacie predmety vo vybraných štátoch, v ktorých žije maďarská národnostná menšina. Podrobnejšie údaje a zistenia o tom, či sú počty vyučovacích hodín dostatočné pre dosiahnutie cieľov vzdelávania v rámci vyučovacích predmetov by vyžadovalo ďalší výskum, čo však nebolo cieľom nášho výskumu.

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

Výskum mal kvantitatívny charakter a kontextuálne zapadal do širšieho výskumného rámca zameraného na získanie relevantných dát v kontexte dokumentu schváleného MŠVVaŠ SR s názvom Návrh systémového modelu tvorby kurikulárnych dokumentov vrátane procesu ich periodickej inovácie.

Do výskumu sa zapojilo 222 z celkového počtu 255 základných škôl na 1. stupni, 113 zo 143 ZŠ na 2. stupni a 19 z 25 gymnázií s vyučovacím jazykom maďarským a s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským. Takýto počet zapojených škôl predstavuje vzorku, ktorú možno považovať za reprezentatívnu a ktorá zaručuje vysokú a dôveryhodnú výpovednú hodnotu výskumných výsledkov.

Získané výskumné dáta sú jedinečné v tom, že prinášajú doteraz nepreskúmané a nepublikované informácie o dosahu zavedenia inovovaného rámcového učebného plánu pre základné školy s vyučovacím jazykom maďarským a využívania súčasne dvoch RUP z pohľadu využívania disponibilných hodín.

Výskumné zistenia budú slúžiť ako jedno z východísk pri ďalšej úprave a inovácii Štátneho vzdelávacieho programu pre školy s vyučovacím jazykom maďarským s dosahom na školy všetkých národnostných menšín, v ktorých sa využívajú disponibilné hodiny.

Maďarský jazyk je v školách s vyučovacím jazykom maďarským pre väčšinu žiakov materinským jazykom a zároveň aj vyučovacím jazykom, preto má maďarský jazyk a literatúra ako vyučovací predmet kľúčové postavenie v školách s VJM. Z hľadiska utvárania komunikačných a kognitívnych kompetencií žiakov a vytvárania predpokladov pre zvládnutie všetkých vyučovacích predmetov v škole má nenahraditeľné miesto. Rozvíjanie komunikačných zručností a čitateľskej gramotnosti však nie je úlohou iba predmetu MJL, ale i všetkých ostatných vyučovacích predmetov.

Treba však poznamenať, že práve aj z dôvodu vyučovacieho jazyka, ktorý je ďalším vyučovacím predmetom navyše oproti školám s vyučovacím jazykom slovenským, zostáva nedostatočný počet disponibilných hodín na vytváranie vlastného profilu školy. Jedna disponibilná hodina neposkytuje školám s VJM v plnej miere možnosť profilovať sa a vychádzať v ústrety potrebám a záujmom žiakov, čím sa v plnej miere nemôže splniť cieľ dvojúrovňového modelu vzdelávania. Školy s VJM majú len malý priestor na vlastné profilovanie sa a preto nie je vhodné porovnávať profilácie škôl s VJM s profiláciami škôl s VJS. Vlastným profilom škôl s VJM sú ony samé tým, že sú to národnostné školy, čo znamená, že profil majú už dopredu vytvorený vyučovacím jazykom a ďalšími špecifickými črtami.

Pedagogické dokumenty pre školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny by mali tento fakt zohľadňovať a mali by sa tvoriť podľa špecifických princípov národnostných menšín koncepčne a systémovo.

V rámci výskumu sme boli zvedaví aj na názory respondentov na vzdelávanie žiakov v podmienkach národnostného školstva. Svoj názor mohli vyjadriť v dotazníku v časti Poznámky, respondenti však túto možnosť nevyužili.

Na základe výsledkov výskumu sme zostavili odporúčania, ktoré navrhujeme využiť pri zostavovaní RUP v ďalších obdobiach.

Odporúčania pre pedagogickú prax

Výsledky výskumu poukazujú na to, že v pedagogickej praxi školy majú dôsledne pracovať s platnými pedagogickými dokumentmi a v čo najväčšej miere ich prispôbovať potrebám a požiadavkám svojich pedagógov, žiakov. Pri vytváraní optimálnej hodinovej dotácie sa odporúča:

- zohľadniť fakt, že plánovaný obsah učiva jednotlivých povinných vyučovacích predmetov vo vzdelávacích štandardoch zohľadňuje počet vyučovacích hodín, ktorý je uvedený v danom rámcovom učebnom pláne,
- pri dosahovaní predpísaných záväzných výkonov využiť disponibilné hodiny na posilnenie tých predmetov, ktoré škola určí v záujme napredovania žiakov v danom predmete a čo považuje za prioritné,
- vzhľadom na nízky počet disponibilných hodín vo vyučovacom procese treba využívať v čo najväčšej miere efektívne, inovatívne metódy a techniky vyučovania.

Vzhľadom na to, že v rámci RUP sa javí najproblematickejšou oblasťou hodinová dotácia vyučovacieho predmetu maďarský jazyk a literatúra, a to najmä v 1. a 2. ročníku základnej školy, odporúča sa aj naďalej využívať disponibilné hodiny na podporu tohto predmetu.

Odporúčania pre tvorbu pedagogických dokumentov

Na základe zistení získaných z výskumu sa odporúča pri tvorbe RUP prihliadať na nasledovné:

- v povinnej hodinovej dotácii na 1. stupni (najmä v 1. a 2. ročníku) zabezpečiť viac hodín pre vyučovací predmet maďarský jazyk a literatúra (resp. národnostný jazyk a literatúra) – pre MJL sa ako optimálne javí zabezpečenie 7 hodín týždenne v 1. a 2. ročníku a 5 hodín týždenne v 3. a 4. ročníku,
- hodinová dotácia materinského jazyka by mala byť najvyššia na prvom stupni (najmä v 1. a 2. ročníku) v záujme polozenia silných základov materinského jazyka a naopak vyučovanie slovenského jazyka by malo vykazovať rastúcu tendenciu v počte povinných vyučovacích hodín v súlade s didaktickými zásadami oboch predmetov.

LITERATÚRA

Vedecké publikácie

- BAKA, P. L. 2016. *A szlovákiai magyar irodalomtanítás legújabb perspektívái*. Iskolakultúra. Vol. 26. 2016/6. 103. – 114. s. ISSN 1215-5233.
- FERJENČÍK, J. 2000. *Úvod do metodologie psychologického výzkumu: jak zkoumat lidskou duši*. Praha : Portál, 2000. 253 s. ISBN 80-7178-367-6.
- FONTANA, D. 2003. *Psychologie ve školní praxi*. Praha : Portál, 2003. 384 s. ISBN 80-7178-626-8.
- GAVORA, P. 2011. *Akí sú moji žiaci? Pedagogická diagnostika žiaka*. Bratislava : Enigma Publishing, 2011. 216 s. ISBN 978-80-89132-91-1.
- GAVORA, P. 1999. *Úvod do pedagogického výskumu*. Bratislava : Univerzita Komenského, 1999. 236 s. ISBN 80-223-1342-4.
- GAVORA, P. 1996. *Výskumné metódy v pedagogike*. Bratislava : Univerzita Komenského, 1996. 205 s. ISBN 80-223-1005-0.
- GAVORA, P. a kol. 2010. *Elektronická učebnica pedagogického výskumu*. [online]. Bratislava : Univerzita Komenského, 2010. Dostupné na <http://www.e-metodologia.fedu.uniba.sk/> ISBN 978-80-223-2951-4.
- GAVORA, P. – MAREŠ, J. – den BROK, P.: *Adaptácia Dotazníka interakčného štýlu učiteľa*. Pedagogická revue, 55, 2003, č. 2, s. 126 – 145.
- HENDL, J. 2005. *Kvalitatívny výzkum: základní metody a aplikace*. Praha : Portál, 2005. 408 s. ISBN 80-7367-040-2.
- HRABAL, V. 2002. *Pedagogicko-psychologická diagnostika žáka*. Praha : Karolinum, 2002. 199 s. ISBN 80-246-0319-5.
- CHRÁSKA, M. 2003. *Úvod do výzkumu v pedagogice. Základy kvantitativně orientovaného výzkumu*. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2003. 199 s. ISBN 80-244-0765-5.
- JUSZCYK, S. 2003. *Metodológia empirických výskumov v spoločenských vedách*. Bratislava : IRIS, 2003. 137 s. ISBN 80-89018-13-0.
- KAČÁNI, V. a kol. 2004. *Základy učiteľskej psychológie*. Bratislava : SPN, 2004. 230 s. ISBN 80-10-00429-4.
- KRATOCHVÍLOVÁ, E. 2007. *Úvod do pedagogiky*. 1. vyd., Trnava : PdF, 2007. 167 s. ISBN 978-80-8082-145-6.
- MAŇÁK, J. – ŠVEC, V. (Ed.) 2004. *Cesty pedagogického výskumu*. Brno : Paido, 2004. 78 s. ISBN 80-7315-078-6.
- MAŇÁK, J. – ŠVEC, Š. – ŠVEC, V. (ed.) 2005. *Slovník pedagogické metodologie*. Brno : Paido, 2005. 134 s. ISBN 80-7315-102-2.
- MEŠKO, D. – KATUŠČÁK, D.: *Akademická příručka*. Martin : Osveta, 2004. 316 s. ISBN 80-8063-150-6.
- PELIKÁN, J. 2004. *Základy empirického výzkumu pedagogických jevů*. Praha : Karolinum, 2004. 270 s. ISBN 80-7184-569-8.
- PETLÁK, E. 2000. *Pedagogicko-didaktická práca učiteľa*. Bratislava : IRIS, 2000. 118 s. ISBN 80-89018-05-X.
- PETLÁK, E. 1997b. *Všeobecná didaktika*. Bratislava : IRIS, 1997. ISBN 80-88778-49-2.
- PRŮCHA, J. 2012. *Alternativní školy a inovace ve vzdělávání*. Praha : Portál, 2012. 192 s. ISBN 978-80-7178-999-4.
- PRŮCHA, J. 2004. *Alternativní školy a inovace ve vzdělávání*. 2.vyd. Praha : Portál, 2004. 144 s. ISBN 80-7178-977-1.
- PRŮCHA, J. 2002. *Moderní pedagogika*. Praha : Portál, 2002. 488 s. ISBN 80-7178-631-4.

PRŮCHA, J. – WALTEROVÁ, E. – MAREŠ, J. 2003. *Pedagogický slovník*. Praha : Portál, 2003. 322 s. ISBN 80-7178-772-8.

RÝDL, K. 1994. *Alternativní pedagogické hnutí v současné společnosti*. Brno : Marek Zeman, 1994. 264 s. ISBN 80-900035-8-3.

SILVERMAN, D. *Ako robiť kvalitatívny výskum*. Bratislava : Ikar, 2005. 327 s. ISBN 80-551-0904-4.

SKALKOVÁ, J a kol. 1983. *Úvod do metodologie a metod pedagogického výzkumu*. Praha : SPN, 1983. 209 s.

SPIPKOVÁ, V. a kol. 2005. *Proměny primárního vzdělávání v ČR*. Praha : Portál, 2005. 312 s. ISBN 80-7178-942-9.

ŠVEC, Š. a kol. 1998. *Metodológia vied o výchove. Kvantitatívno-scientické a kvalitatívno-humanitné prístupy v edukačnom výskume*. Bratislava : Iris, 1998. 303 s. ISBN 80-88778-73-5.

ZELINA, M. 2000. *Alternatívne školstvo*. Bratislava : IRIS, 2000. 255 s. ISBN 80-88778-98-0.

Legislatívne dokumenty

Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím č. 317/2010 Z. z.

Vyhláška MŠVVaŠ SR č. 224/2011 Z. z. o základnej škole, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole.

Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky č. 143/1984 Zb. o základnej škole.

Zákon č. 63/1978 Zb. o opatreniach v sústave základných a stredných škôl.

Zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon).

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Pedagogické dokumenty

Inovovaný Štátny vzdelávací program – primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy. 2015. ŠPÚ. Bratislava.
Online:
http://www.statpedu.sk/sites/default/files/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/svp_pv_2015.pdf [2017-06-15].

Inovovaný Štátny vzdelávací program – nižšie stredé vzdelávanie – 2. stupeň základnej školy. 2015. ŠPÚ. Bratislava.
Online:
http://www.statpedu.sk/sites/default/files/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/svp_nsv_6_2_2015.pdf [2017-06-15].

Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň základnej školy v Slovenskej republike ISCED 1 – primárne vzdelávanie. 2008. ŠPÚ. Bratislava.

Online:
http://www.statpedu.sk/sites/default/files/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced1_spu_uprava.pdf [2017-06-15].

Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie. 2008. ŠPÚ. Bratislava.

Online:

http://www.statpedu.sk/sites/default/files/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced2_spu_uprava.pdf
[2017-06-15].

Rámcový učebný plán pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským. 2015. ŠPÚ. Bratislava.

Online:

http://www.statpedu.sk/sites/default/files/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/rup_zs_pre%20z_%20s%20vyu_ovac_m%20jazykom%20slovensk_m.pdf [2017-06-15].

Rámcový učebný plán pre ZŠ s vyučovacím jazyka národnostnej menšiny. 2015. ŠPÚ. Bratislava.

Online:

http://www.statpedu.sk/sites/default/files/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/rup_zs_pre%20z_%20s%20vyu_ovan_m%20jazyka%20n_rodnostnej%20men_iny.pdf [2017-6-15].

Rámcový učebný plán pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny. 2015. ŠPÚ. Bratislava.

Online:

http://www.statpedu.sk/sites/default/files/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/rup_zs_s%20vyu_ovac_m%20jazykom%20n_rodnostnej%20men_iny.pdf [2017-06-15].

Dodatok k inovovanému Štátnemu vzdelávaciemu programu pre primárne vzdelávanie – Rámcový učebný plán ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny platný od 1. 9. 2016. 2016. ŠPÚ. Bratislava.

Online:

http://www.statpedu.sk/sites/default/files/nove_dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/RUP_Z%C5%A0_s_VJNM_2016.pdf [2017-06-15].

Rámcový učebný plán pre základné školy s vyučovacím jazykom národností (ISCED 1, ISCED 2). 2008. ŠPÚ. Bratislava.

Dokument bol schválený ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre 1. stupeň základnej školy v Slovenskej republike, ISCED 1 – primárne vzdelávanie na gremiálnej porade ministra školstva dňa 19. 6. 2008.

Rámcový učebný plán pre základné školy s vyučovacím jazykom národnostných menšín. 2011. ŠPÚ. Bratislava.

Online:

http://www.statpedu.sk/sites/default/files/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/rup1_vjn.pdf

http://www.statpedu.sk/sites/default/files/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/rup2_jn.pdf [2017-06-15].

Vzdelávací štandard – Maďarský jazyk a literatúra – primárne vzdelávanie. 2015. ŠPÚ. Bratislava.

Online:

http://www.statpedu.sk/sites/default/files/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/mjl_pv_2014.pdf [2017-06-15].

Vzdelávací štandard – Maďarský jazyk a literatúra – nižšie stredné vzdelávanie. 2015. ŠPÚ. Bratislava.

Online:

http://www.statpedu.sk/sites/default/files/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/mjl_nsv_2014.pdf [2017-06-15].

PRÍLOHY

ZOZNAM PRÍLOH

- **Príloha 1** Dotazník pre riaditeľa základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským (1. stupeň)
- **Príloha 2** Dotazník pre riaditeľa základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským (2. stupeň)
- **Príloha 3** Dotazník pre riaditeľa gymnázia s vyučovacím jazykom maďarským
- **Príloha 4/A** Výskumná vzorka – ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským, 1. stupeň
- **Príloha 4/B** Výskumná vzorka – ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským, 1. stupeň
- **Príloha 5/A** Výskumná vzorka – ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským, 2. stupeň
- **Príloha 5/B** Výskumná vzorka – ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským, 2. stupeň
- **Príloha 6/A** Výskumná vzorka – Gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským
- **Príloha 6/B** Výskumná vzorka – Gymnázium s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským
- **Príloha 7** Zoznam novovytvorených predmetov – 1. stupeň
- **Príloha 8** Zoznam novovytvorených predmetov – 2. stupeň

PRÍLOHA 1

DOTAZNÍK PRE RIADITEĽA ZÁKLADNEJ ŠKOLY S VYUČOVACÍM JAZYKOM MAĎARSKÝM

Vážená pani riaditeľka,

Vážený pán riaditeľ,

obraciame sa na Vás s prosbou o vyplnenie krátkeho dotazníka, zameraného na zmapovanie implementácie platných rámcových učebných plánov na 1. stupni základných škôl s vyučovacím jazykom maďarským.

Pri vyplnení dotazníka nie je potrebné uviesť meno riaditeľky/riaditeľa školy, iba **presný názov a sídlo školy**. Prosíme, pozorne si prečítajte jednotlivé otázky, a **vyplňajte iba tie, ktoré sa Vás týkajú**. Žiadna odpoveď nevyžaduje Váš osobný názor, Vami uvedené údaje budú použité výlučne **pre výskumné účely** a menovite nebudú zverejnené na žiadnom fóre, pričom budú **chránené údaje o jednotlivých zariadeniach a ich zamestnancoch**. Vyplnením tohto dotazníka pomôžete prispieť k skvalitneniu národnostného školstva. Výsledky tohto výskumu budú zverejnené na webovom sídle ŠPÚ.

Vyplnenie dotazníka trvá približne 10 minút.

Vyplnený dotazník, prosíme, pošlite do **31. 05. 2017** na: rup@statpedu.sk

Ďakujeme za spoluprácu.

PaedDr. Gyöngyi Ledneczka, PhD.
vedúca oddelenia pre obsah
vzdelávania maďarskej menšiny

ÚDAJE ZA UPLYNULÝ ŠKOLSKÝ ROK 2015/2016

1. **Podľa Rámcového učebného plánu** (ďalej „RUP“) **pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny (s platnosťou od 1. 9. 2015)** z voliteľných (disponibilných) hodín, koľko hodín ste použili na vyučovanie vyučovacieho predmetu maďarský jazyk a literatúra **v 1. ročníku?**

(označte)

3 2 1 0

2. V prípade, ak ste nevyužili **všetky 3 voliteľné hodiny** na zvýšenie hodinovej dotácie vyučovacieho predmetu maďarský jazyk a literatúra, koľko hodín ste použili na vyučovanie ostatných vyučovacích predmetov **v 1. ročníku?**

(označte v každom riadku príslušný počet hodín, prípadne aj „0“)

slovenský jazyk a slovenská literatúra	3	2	1	0
matematika	3	2	1	0
prvouka	3	2	1	0
etická výchova/náboženská výchova	3	2	1	0
výtvarná výchova	3	2	1	0
hudobná výchova	3	2	1	0

telesná a športová výchova	3	2	1	0
iné (uvedte aké).....	3	2	1	0

ÚDAJE ZA NOVÝ ŠKOLSKÝ ROK 2016/2017

3. Podľa ktorého RUP postupujete v 1. a 2. ročníku vo Vašej škole v novom školskom roku 2016/2017?
(označte)

a) **Rámcový učebný plán pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny**

(Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5620/3295:1-100A ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2015.)

b) **Rámcový učebný plán pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny – Dodatok platný od 1. 9. 2016**

(Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 25. augusta 2016 pod číslom 2016-20657/35643:1-1010 ako súčasť Inovovaného štátneho vzdelávacieho programu pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2016 začínajúc prvým a druhým ročníkom.)

V NASLEDUJÚCICH OTÁZKACH VYPLŇAJTE IBA ÚDAJE, KTORÉ SA VÁS TÝKAJÚ

4. Podľa RUP pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny – Dodatok platný od 1. 9. 2016 – v školskom roku 2016/2017 v 1. ročníku na ktorý vyučovací predmet ste použili 1 voliteľnú hodinu?

(označte v každom riadku, prípadne aj „0“)

slovenský jazyk a slovenská literatúra	1	0
maďarský jazyk a literatúra	1	0
matematika	1	0
prvouka	1	0
etická výchova/náboženská výchova	1	0
výtvarná výchova	1	0
telesná a športová výchova	1	0
iné (uvedte aké).....	1	0

5. Podľa RUP pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny – Dodatok platný od 1. 9. 2016 – v školskom roku 2016/2017 v 2. ročníku na ktorý vyučovací predmet ste použili 2 voliteľné hodiny?

(označte v každom riadku, prípadne aj „0“)

slovenský jazyk a slovenská literatúra	2	1	0
maďarský jazyk a literatúra	2	1	0
matematika	2	1	0
prvouka	2	1	0
etická výchova/náboženská výchova	2	1	0
výtvarná výchova	2	1	0
hudobná výchova	2	1	0
telesná a športová výchova	2	1	0
iné (uvedte aké).....	2	1	0

6. Podľa RUP pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny (s platnosťou od 1. 9. 2015)
– v školskom roku 2016/2017 v **1. ročníku** na ktorý vyučovací predmet ste použili 3 voliteľné hodiny?

(označte v každom riadku, prípadne aj „0“)

slovenský jazyk a slovenská literatúra	3	2	1	0
maďarský jazyk a literatúra	3	2	1	0
matematika	3	2	1	0
prvouka	3	2	1	0
etická výchova/náboženská výchova	3	2	1	0
výtvarná výchova	3	2	1	0
hudobná výchova	3	2	1	0
telesná a športová výchova	3	2	1	0
iné (uvedte aké).....	3	2	1	0

7. Podľa RUP pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny (s platnosťou od 1. 9. 2015)
– školskom roku 2016/2017 v **2. ročníku** na ktorý vyučovací predmet ste použili 2 voliteľné hodiny?

(označte v každom riadku, prípadne aj „0“)

slovenský jazyk a slovenská literatúra	2	1	0
maďarský jazyk a literatúra	2	1	0
matematika	2	1	0
prvouka	2	1	0
etická výchova/náboženská výchova	2	1	0
výtvarná výchova	2	1	0
hudobná výchova	2	1	0
telesná a športová výchova	2	1	0
iné (uvedte aké).....	2	1	0

- 8. Podľa RUP pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostných menšín (s platnosťou od roku 2008, resp. 2011) – v školskom roku 2016/2017 v 3. ročníku** na ktorý vyučovací predmet ste použili 2 voliteľné hodiny?

(označte v každom riadku, prípadne aj „0“)

maďarský jazyk a literatúra	2	1	0
slovenský jazyk a slovenská literatúra	2	1	0
prvý cudzí jazyk/anglický jazyk	2	1	0
prírodoveda	2	1	0
vlastiveda	2	1	0
etická výchova/náboženská výchova	2	1	0
matematika	2	1	0
informatická výchova	2	1	0
pracovné vyučovanie	2	1	0
výtvarná výchova	2	1	0
hudobná výchova	2	1	0
telesná výchova	2	1	0
iné (uvedte aké).....	2	1	0

- 9. Podľa RUP pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostných menšín (s platnosťou od roku 2008, resp. 2011) – v školskom roku 2016/2017 vo 4. ročníku** na ktorý vyučovací predmet ste použili 2 voliteľné hodiny?

(označte v každom riadku, prípadne aj „0“)

maďarský jazyk a literatúra	2	1	0
slovenský jazyk a slovenská literatúra	2	1	0
prvý cudzí jazyk/anglický jazyk	2	1	0
prírodoveda	2	1	0
vlastiveda	2	1	0
etická výchova/náboženská výchova	2	1	0
matematika	2	1	0
informatická výchova	2	1	0
pracovné vyučovanie	2	1	0
výtvarná výchova	2	1	0
hudobná výchova	2	1	0
telesná výchova	2	1	0
iné (uvedte aké).....	2	1	0

PRESNÝ NÁZOV A SÍDLO ŠKOLY:

POZNÁMKY:

ĎAKUJEME ZA SPOLUPRÁCU

PRÍLOHA 2

DOTAZNÍK PRE RIADITEĽA ZÁKLADNEJ ŠKOLY S VYUČOVACÍM JAZYKOM MAĎARSKÝM

Vážená pani riaditeľka,

Vážený pán riaditeľ,

obraciame sa na Vás s prosbou o vyplnenie krátkeho dotazníka, zameraného na zmapovanie implementácie platných rámcových učebných plánov na 2. stupni základných škôl s vyučovacím jazykom maďarským.

Pri vyplnení dotazníka nie je potrebné uviesť meno riaditeľky/riaditeľa školy, iba **presný názov a sídlo školy**. Prosíme, pozorne si prečítajte jednotlivé otázky. Žiadna odpoveď nevyžaduje Váš osobný názor, Vami uvedené údaje budú použité výlučne **pre výskumné účely** a menovite nebudú zverejnené na žiadnom fóre, pričom budú **chránené údaje o jednotlivých zariadeniach a ich zamestnancoch**. Vyplnením tohto dotazníka pomôžete prispieť k skvalitneniu národnostného školstva. Výsledky tohto výskumu budú zverejnené.

Vyplnenie dotazníka trvá približne 10 minút.

Vyplnený dotazník, prosíme, pošlite do **31. 10. 2017** na: rup@statpedu.sk

Ďakujeme za spoluprácu.

PaedDr. Gyöngyi Ledneczka, PhD.
vedúca oddelenia pre obsah
vzdelávania maďarskej menšiny

ÚDAJE ZA AKTUÁLNY ŠKOLSKÝ ROK 2017/2018

1. Podľa Rámcového učebného plánu pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny (s platnosťou od 1. 9. 2015) – v školskom roku 2017/2018 **v 5. ročníku** na ktorý vyučovací predmet ste použili **2** voliteľné hodiny?

(zakrúžkujte v každom riadku, prípadne aj „0“)

slovenský jazyk a slovenská literatúra	2	1	0
maďarský jazyk a literatúra	2	1	0
anglický jazyk	2	1	0
matematika	2	1	0
informatika	2	1	0
biológia	2	1	0
dejepis	2	1	0
geografia	2	1	0
etická výchova/náboženská výchova	2	1	0
technika	2	1	0
výtvarná výchova	2	1	0
hudobná výchova	2	1	0

telesná a športová výchova	2	1	0
iné (uvedte aké).....	2	1	0

2. Podľa Rámcového učebného plánu pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny (s platnosťou od 1. 9. 2015) – v školskom roku 2017/2018 v 6. ročníku na ktorý vyučovaci predmet ste použili 1 voliteľnú hodinu?

(zakrúžkujte v každom riadku, prípadne aj „0“)

slovenský jazyk a slovenská literatúra	1	0
maďarský jazyk a literatúra	1	0
anglický jazyk	1	0
matematika	1	0
informatika	1	0
fyzika	1	0
biológia	1	0
dejepis	1	0
geografia	1	0
občianska náuka	1	0
etická výchova/náboženská výchova	1	0
technika	1	0
výtvarná výchova	1	0
hudobná výchova	1	0
telesná a športová výchova	1	0
iné (uvedte aké).....	1	0

3. Podľa Rámcového učebného plánu pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny (s platnosťou od 1. 9. 2015) – v školskom roku 2017/2018 v 7. ročníku na ktorý vyučovaci predmet ste použili 1 voliteľnú hodinu?

(zakrúžkujte v každom riadku, prípadne aj „0“)

slovenský jazyk a slovenská literatúra	1	0
maďarský jazyk a literatúra	1	0
anglický jazyk	1	0
matematika	1	0
informatika	1	0
fyzika	1	0
chémia	1	0
biológia	1	0

dejepis	1	0
geografia	1	0
občianska náuka	1	0
etická výchova/náboženská výchova	1	0
technika	1	0
výtvarná výchova	1	0
hudobná výchova	1	0
telesná a športová výchova	1	0
iné (uved'te aké).....	1	0

4. Podľa Rámcového učebného plánu pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostných menšín (s platnosťou od roku 2008, resp. 2011) – v školskom roku 2017/2018 v 8. ročníku na ktorý vyučovacím predmet ste použili voliteľné hodiny?

(zakrúžkujte v každom riadku, prípadne aj „0“)

slovenský jazyk a slovenská literatúra	3	2	1	0
maďarský jazyk a literatúra	3	2	1	0
prvý cudzí jazyk	3	2	1	0
druhý cudzí jazyk	3	2	1	0
matematika	3	2	1	0
informatika	3	2	1	0
fyzika	3	2	1	0
chémia	3	2	1	0
biológia	3	2	1	0
dejepis	3	2	1	0
geografia	3	2	1	0
občianska náuka	3	2	1	0
etická výchova/náboženská výchova	3	2	1	0
svet práce	3	2	1	0
technika	3	2	1	0
výtvarná výchova	3	2	1	0
hudobná výchova	3	2	1	0
výchova umením	3	2	1	0
telesná a športová výchova	3	2	1	0
iné (uved'te aké).....	3	2	1	0

5. Podľa Rámcového učebného plánu pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostných menšín (s platnosťou od roku 2008, resp. 2011) – v školskom roku 2017/2018 v 9. ročníku na ktorý vyučovací predmet ste použili voliteľné hodiny?

(zakrúžkujte v každom riadku, prípadne aj „0“)

slovenský jazyk a slovenská literatúra	3	2	1	0
maďarský jazyk a literatúra	3	2	1	0
prvý cudzí jazyk	3	2	1	0
druhý cudzí jazyk	3	2	1	0
matematika	3	2	1	0
informatika	3	2	1	0
fyzika	3	2	1	0
chémia	3	2	1	0
biológia	3	2	1	0
dejepis	3	2	1	0
geografia	3	2	1	0
občianska náuka	3	2	1	0
etická výchova/náboženská výchova	3	2	1	0
svet práce	3	2	1	0
technika	3	2	1	0
výtvarná výchova	3	2	1	0
hudobná výchova	3	2	1	0
výchova umením	3	2	1	0
telesná a športová výchova	3	2	1	0
iné (uvedte aké).....	3	2	1	0

PRESNÝ NÁZOV A SÍDLO ŠKOLY:

POZNÁMKY:

ĎAKUJEME ZA SPOLUPRÁCU

PRÍLOHA 3

DOTAZNÍK PRE RIADITEĽA GYMNÁZIA S VYUČOVACÍM JAZYKOM MAĎARSKÝM

Vážená pani riaditeľka,

Vážený pán riaditeľ,

obraciame sa na Vás s prosbou o vyplnenie krátkeho dotazníka, zameraného na zmapovanie implementácie platných rámcových učebných plánov na gymnáziách so štvorročným vzdelávacím programom s vyučovacím jazykom maďarským.

Pri vyplnení dotazníka nie je potrebné uviesť meno riaditeľky/riaditeľa školy, iba **presný názov a sídlo školy**. Prosíme, pozorne si prečítajte jednotlivé otázky. Žiadna odpoveď nevyžaduje Váš osobný názor, Vami uvedené údaje budú použité výlučne **pre výskumné účely** a menovite nebudú zverejnené na žiadnom fóre, pričom budú **chránené údaje o jednotlivých zariadeniach a ich zamestnancoch**. Vyplnením tohto dotazníka pomôžete prispieť k skvalitneniu národnostného školstva. Výsledky tohto výskumu budú zverejnené.

Vyplnenie dotazníka trvá približne 10 minút.

Vyplnený dotazník, prosíme, pošlite do **30. 11. 2017** na: rup@statpedu.sk

Ďakujeme za spoluprácu.

PaedDr. Gyöngyi Ledneczka, PhD.
vedúca oddelenia pre obsah
vzdelávania maďarskej menšiny

ÚDAJE ZA AKTUÁLNY ŠKOLSKÝ ROK 2017/2018

1. Podľa Rámcového učebného plánu pre gymnáziá so štvorročným vzdelávacím programom s vyučova-cím jazykom národnostnej menšiny (s platnosťou od 1. 9. 2015) – v školskom roku 2017/2018 na ktorý vyučovací predmet, resp. na ktoré vyučovacie predmety ste použili voliteľné hodiny v 1. ročníku? (označte v každom riadku, prípadne aj „0“)

slovenský jazyk a slovenská literatúra	4	3	2	1	0
maďarský jazyk a literatúra	4	3	2	1	0
anglický jazyk	4	3	2	1	0
nemecký jazyk	4	3	2	1	0
iný jazyk (uvedte aký)	4	3	2	1	0
matematika	4	3	2	1	0
informatika	4	3	2	1	0
fyzika	4	3	2	1	0
chémia	4	3	2	1	0
biológia	4	3	2	1	0
dejepis	4	3	2	1	0
geografia	4	3	2	1	0
občianska náuka	4	3	2	1	0
umenie a kultúra	4	3	2	1	0

etická výchova/náboženská výchova	4	3	2	1	0
telesná a športová výchova	4	3	2	1	0
iné (uvedte aké)	4	3	2	1	0

2. Podľa Rámcového učebného plánu pre gymnáziá so štvorročným vzdelávacím programom s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny (s platnosťou od 1. 9. 2015) – v školskom roku 2017/2018 na ktorý vyučovací predmet, resp. na ktoré vyučovacie predmety ste použili voliteľné hodiny v 2. ročníku? (označte v každom riadku, prípadne aj „0“)

slovenský jazyk a slovenská literatúra	4	3	2	1	0
maďarský jazyk a literatúra	4	3	2	1	0
anglický jazyk	4	3	2	1	0
nemecký jazyk	4	3	2	1	0
iný jazyk (uvedte aký)	4	3	2	1	0
matematika	4	3	2	1	0
informatika	4	3	2	1	0
fyzika	4	3	2	1	0
chémia	4	3	2	1	0
biológia	4	3	2	1	0
dejepis	4	3	2	1	0
geografia	4	3	2	1	0
občianska náuka	4	3	2	1	0
umenie a kultúra	4	3	2	1	0
etická výchova/náboženská výchova	4	3	2	1	0
telesná a športová výchova	4	3	2	1	0
iné (uvedte aké)	4	3	2	1	0

3. Podľa Rámcového učebného plánu pre gymnáziá so štvorročným vzdelávacím programom s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny (s platnosťou od 1. 9. 2015) – v školskom roku 2017/2018 na ktorý vyučovací predmet, resp. na ktoré vyučovacie predmety ste použili voliteľné hodiny v 3. ročníku? (označte v každom riadku, prípadne aj „0“)

slovenský jazyk a slovenská literatúra	4	3	2	1	0
maďarský jazyk a literatúra	4	3	2	1	0
anglický jazyk	4	3	2	1	0
nemecký jazyk	4	3	2	1	0
iný jazyk (uvedte aký)	4	3	2	1	0
matematika	4	3	2	1	0
informatika	4	3	2	1	0
fyzika	4	3	2	1	0
chémia	4	3	2	1	0
biológia	4	3	2	1	0

dejepis	4	3	2	1	0
geografia	4	3	2	1	0
občianska náuka	4	3	2	1	0
umenie a kultúra	4	3	2	1	0
etická výchova/náboženská výchova	4	3	2	1	0
telesná a športová výchova	4	3	2	1	0
iné (uvedte aké)	4	3	2	1	0

4. Podľa Rámcového učebného plánu pre gymnáziá so štvorročným vzdelávacím programom s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny (s platnosťou od 1. 9. 2008, resp. 2011) – v školskom roku 2017/2018 na ktorý vyučovací predmet, resp. na ktoré vyučovacie predmety ste použili voliteľné hodiny v 4. ročníku? (označte v každom riadku, prípadne aj „0“)

slovenský jazyk a slovenská literatúra	4	3	2	1	0
maďarský jazyk a literatúra	4	3	2	1	0
anglický jazyk	4	3	2	1	0
nemecký jazyk	4	3	2	1	0
iný jazyk (uvedte aký)	4	3	2	1	0
matematika	4	3	2	1	0
informatika	4	3	2	1	0
fyzika	4	3	2	1	0
chémia	4	3	2	1	0
biológia	4	3	2	1	0
dejepis	4	3	2	1	0
geografia	4	3	2	1	0
občianska náuka	4	3	2	1	0
umenie a kultúra	4	3	2	1	0
etická výchova/náboženská výchova	4	3	2	1	0
telesná a športová výchova	4	3	2	1	0
iné (uvedte aké)	4	3	2	1	0

PRESNÝ NÁZOV A SÍDLO ŠKOLY:

POZNÁMKY:

ĎAKUJEME ZA SPOLUPRÁCU

PRÍLOHA 4/A

Výskumná vzorka – ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským, 1. stupeň

Kraj	Okres	Počet škôl	Typ základnej školy		Zriaďovateľ	
			ZŠ – 211	1. stupeň – 221	Obec – 2	Cirkev – 6
Celkom		Poslané 227 /Vyplnené 200	Poslané 126 /Vyplnené 120	Poslané 101 /Vyplnené 80	Poslané 213 /Vyplnené 187	Poslané 14 /Vyplnené 13
Bratislavský kraj (č. 1)	Bratislava I. (č. 101)	1/1	1/1	-	1/1	-
	Bratislava II. (č. 102)	1/1	1/1	-	1/1	-
	Senec (č. 108)	4/2	2/2	2/0	4/2	-
Kraj spolu		6/4	4/4	2/0	6/4	-
Trnavský kraj (č. 2)	Dunajská Streda (č. 201)	42/35	26/24	16/11	40/34	2/1
	Galanta (č. 202)	16/14	10/10	6/4	16/14	-
	Kraj spolu	58/49	36/34	22/15	56/48	2/1
Nitriansky kraj (č. 4)	Komárno (č. 401)	28/27	23/22	5/5	25/24	3/3 PZŠ – 1 MZŠ
	Levice (č. 402)	14/14	10/10	4/4	11/11	3/3
	Nitra (č. 403)	1/1	1/1	-	1/1	-
	Nové Zámky (č. 404)	17/15	11/11	6/4	17/15	-
	Šaľa (č. 405)	8/8	7/7	1/1	8/8	-
Kraj spolu	68/65	52/51	16/14	62/59	6/6	
Banskobystrický kraj (č. 6)	Lučenec (č. 606)	12/10	4/3	8/7	12/10	-
	Revúca (č. 608)	3/2	2/2	1/0	3/2	-
	Rimavská Sobota (č. 609)	33/30	5/4	28/26	33/30	-
	Veľký Krtíš (č. 610)	5/5	3/3	2/2	3/3	2/2 MZŠ
Kraj spolu	53/47	14/12	39/35	51/45	2/2	
Košický kraj (č. 8)	Košice I. (č. 802)	1/1	1/1	-	1/1	-
	Košice-okolie (č. 806)	7/6	4/4	3/2	5/4	2/2 PZŠ – 1 MZŠ
	Michalovce (č. 807)	7/6	3/3	4/3	6/5	1/1
	Rožňava (č. 808)	12/10	5/5	7/5	11/9	1/1
	Trebišov (č. 811)	15/12	7/6	8/6	15/12	-
Kraj spolu	42/35	20/19	22/16	28/31	4/4	
Všetko spolu		227/200	126/120	101/80	213/187	14/13

Legenda

- 2 – zriaďovateľ školy: obec
- 6 – zriaďovateľ školy: cirkev
- 211 – plnoorganizovaná škola
- 221 – neplnoorganizovaná škola

PRÍLOHA 4/B

Výskumná vzorka – ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským, 1. stupeň

Kraj	Okres	Počet škôl	Typ základnej školy		Zriaďovateľ	
			ZŠ – 211	1. stupeň – 221	Obec – 2	Súkromné – 5
Celkom		Poslané 28 /Vyplnené 22	Poslané 17 /Vyplnené 13	Poslané 11 /Vyplnené 10	Poslané 27 /Vyplnené 22	Poslané 1 /Vyplnené 1
Bratislavský kraj (č. 1)	Senec (č. 108)	1/1	-	1/1	1/1	-
Kraj spolu:		1/1	-	1/1	1/1	-
Trnavský kraj (č. 2)	Dunajská Streda (č. 201)	1/1	1/1	-	1/1	-
Kraj spolu:		1/1	1/1	-	1/1	-
Nitriansky kraj (č. 4)	Komárno (č. 401)	2/1	-	2/1	2/1	-
	Levice (č. 402)	2/2	2/2	-	2/2	-
	Nitra (č. 403)	5/5	3/3	2/2	5/5	-
	Nové Zámky (č. 404)	1/0	1/0	-	1/0	-
Kraj spolu:		10/8	6/5	4/3	10/8	-
Banskobystrický kraj (č. 6)	Lučenec (č. 606)	4/4	1/1	3/3	4/4	-
	Revúca (č. 608)	2/0	1/0	1/0	2/0	-
	Rimavská Sobota (č. 609)	3/2	3/2	-	2/2	1 PZŠ/0
	Veľký Krtíš (č. 610)	2/2	2/2	-	2/2	-
Kraj spolu:		11/8	7/5	4/3	10/8	1/0
Košický kraj (č. 8)	Michalovce (č. 807)	1/1	1/1	-	1/1	-
	Rožňava (č. 808)	2/2	-	2/2	2/2	-
	Trebišov (č. 811)	2/1	2/1	-	2/1	-
Kraj spolu:		5/4	3/2	2/2	5/4	-
Všetko spolu		28/22	17/13	11/9	27/22	1/0

Legenda

- 2 – zriaďovateľ školy: obec
- 5 – súkromná škola
- 211 – plnoorganizovaná škola
- 221 – neplnoorganizovaná škola

PRÍLOHA 5/A

Výskumná vzorka – ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským, 2. stupeň

Kraj	Okres	Počet škôl	Zriaďovateľ	
			Obec – 2	Cirkev – 6
		Poslané 126 /Vyplnené 104	Poslané 116 /Vyplnené 95	Poslané 10 /Vyplnené 9
Bratislavský kraj (č. 1)	Bratislava I. (č. 101)	1/1	1/1	-
	Bratislava II. (č. 102)	1/1	1/1	-
	Senec (č. 108)	2/2	2/2	-
Kraj spolu		4/4	4/4	-
Trnavský kraj (č. 2)	Dunajská Streda (č. 201)	26/19	24/17	2/2
	Galanta (č. 202)	10/9	10/9	-
Kraj spolu		36/28	34/26	2/2
Nitriansky kraj (č. 4)	Komárno (č. 401)	23/18	21/17	2/1
	Levice (č. 402)	10/9	7/6	3/3
	Nitra (č. 403)	1/1	1/1	-
	Nové Zámky (č. 404)	11/9	11/9	-
	Šaľa (č. 405)	7/5	7/5	-
Kraj spolu		52/42	47/38	5/4
Banskobystrický kraj (č. 6)	Lučenec (č. 606)	4/4	4/4	-
	Revúca (č. 608)	2/2	2/2	-
	Rimavská Sobota (č. 609)	5/4	5/4	-
	Veľký Krtíš (č. 610)	3/3	3/3	-
Kraj spolu		14/13	14/13	-
Košický kraj (č. 8)	Košice I. (č. 802)	1/0	1/0	-
	Košice-okolie (č. 806)	4/4	3/3	1/1
	Michalovce (č. 807)	3/3	2/2	1/1
	Rožňava (č. 808)	5/5	4/4	1/1
	Trebišov (č. 811)	7/5	7/5	-
Kraj spolu		20/17	17/14	3/3
Všetko spolu		126/104	116/95	10/9

Legenda

2 – zriaďovateľ školy: obec

6 – zriaďovateľ školy: cirkev

PRÍLOHA 5/B

Výskumná vzorka – ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským, 2. stupeň

Kraj	Okres	Počet škôl	Zriaďovateľ	
			Obec – 2	Súkromné – 5
		Poslané 17 /Vyplnené 9	Poslané 16 /Vyplnené 9	Poslané 1 /Vyplnené 0
Trnavský kraj (č. 2)	Dunajská Streda (č. 201)	1/0	1/0	-
Kraj spolu:		1/0	1/0	-
Nitriansky kraj (č. 4)	Levice (č. 402)	2/1	2/1	-
	Nitra (č. 403)	3/2	3/2	-
	Nové Zámky (č. 404)	1/1	1/1	-
Kraj spolu:		6/4	6/4	-
Banskobystrický kraj (č. 6)	Lučenec (č. 606)	1/1	1/1	-
	Revúca (č. 608)	1/0	1/0	-
	Rimavská Sobota (č. 609)	3/1	2/1	1/0
	Veľký Krtíš (č. 610)	2/2	2/2	-
Kraj spolu:		7/4	6/4	-
Košický kraj (č. 8)	Michalovce (č. 807)	1/1	1/1	-
	Trebišov (č. 811)	2/0	2/0	-
Kraj spolu:		3/1	3/1	-
Všetko spolu		17/9	16/9	1/0

Legenda

2 – zriaďovateľ školy: obec
5 – súkromná škola

PRÍLOHA 6/A

Výskumná vzorka – Gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským

Kraj	Okres	Počet škôl	Typ gymnázia		Zriaďovateľ		
			321	322	Obec – 2	Súkromné – 5	Cirkevné – 6
		Poslané 18 /Vyplnené 12	Poslané 17 /Vyplnené 11	Poslané 1 /Vyplnené 1	Poslané 12 /Vyplnené 8	Poslané 1 /Vyplnené 1	Poslané 5 /Vyplnené 3
Bratislavský kraj (č. 1)	Bratislava I. (č. 101)	1/1	1/1	-	1/1	-	-
	Senec (č. 108)	1/0	1/0	-	1/0	-	-
Kraj spolu		2/1	2/1	-	2/1	-	-
Trnavský kraj (č. 2)	Dunajská Streda (č. 201)	5/3	4/2	1/1	4/2	1/1	-
	Galanta (č. 202)	1/1	1/1	-	1/1	-	-
Kraj spolu		6/4	5/3	1/1	5/3	1/1	-
Nitriansky kraj (č. 4)	Komárno (č. 401)	2/1	2/1	-	1/1	-	1/0
	Levice (č. 402)	4/3	4/3	-	2/1	-	2/2
	Nové Zámky (č. 404)	1/1	1/1	-	1/1	-	-
Kraj spolu		7/5	7/5	-	4/3	-	3/2
Banskobystrický kraj (č. 6)	Rimavská Sobota (č. 609)	1/1	1/1	-	-	-	1/1
Kraj spolu		1/1	1/1	-	-	-	1/1
Košícký kraj (č. 8)	Košice I. (č. 802)	1/1	1/1	-	1/1	-	-
	Košice-okolie (č. 806)	1/0	1/0	-	-	-	1/0
Kraj spolu		2/1	2/1	-	1/1	-	1/0
Všetko spolu		18/12	17/11	-	12/8	1/1	5/3

Legenda

- 2 – zriaďovateľ školy: obec
- 5 – súkromná škola
- 6 – zriaďovateľ školy: cirkev
- 321 – gymnázium
- 322 – športové gymnázium

PRÍLOHA 6/B

Výskumná vzorka – Gymnázium s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským

Kraj	Okres	Počet škôl	Typ gymnázia		Zriaďovateľ	
			321	322	Obec – 2	Súkromné – 5
		Poslané 7 /Vyplnené 7	Poslané 7 /Vyplnené 7	Poslané 0 /Vyplnené 0	Poslané 7 /Vyplnené 7	Poslané 0 /Vyplnené 0
Nitriansky kraj (č. 4)	Nové Zámky (č. 404)	1/1	1/1		1/1	-
Kraj spolu:		1/1	1/1	-	1/1	-
Banskobystrický kraj (č. 6)	Lučenec (č. 606)	1/1	1/1	-	1/1	-
	Revúca (č. 608)	1/1	1/1	-	1/1	-
	Rimavská Sobota (č. 609)	1/1	1/1	-	1/1	-
Kraj spolu:		3/3	3/3	-	3/3	-
Košický kraj (č. 8)	Michalovce (č. 807)	1/0	1/0	-	1/0	-
	Rožňava (č. 808)	1/1	1/1	-	1/1	-
	Trebišov (č. 811)	1/0	1/0	-	1/0	-
Kraj spolu:		3/1	3/1	-	3/1	-
Všetko spolu		7/5	7/5	-	7/5	-

Legenda

- 2 – zriaďovateľ školy: obec
- 5 – súkromná škola
- 321 – gymnázium
- 322 – športové gymnázium

PRÍLOHA 7

Zoznam novovytvorených predmetov – 1. stupeň

Oblasť	Predmet	1. ročník 2015/2016 (RUP 2015)	1. ročník 2016/2017 (RUP 2015; 2016)	2. ročník 2016/2017 (RUP 2015; 2016)	3. ročník 2016/2017 (RUP 2008; 2011)	4. ročník 2016/2017 (RUP 2008; 2011)
Jazyk a komunikácia – anglický jazyk	Anglický jazyk	14 škôl	17 škôl	21 škôl – 1 h 1 škola – 2 h	1 škola	
	Hravá angličtina			1 škola		
	Zábavná angličtina			1 škola		
	Cudzí jazyk (?)			1 škola		
Jazyk a komunikácia – SJSJ	Konverzácia v slovenskom jazyku		1 škola	3 školy	1 škola	1 škola
Jazyk a komunikácia – materinský jazyk	Grafomotorická výchova	1 škola				
	Hravé slovíčka	1 škola	1 škola	1 škola		
	Technika reči	1 škola				
	Rozvoj jazykových schopností		1 škola	1 škola		
	Práca s textom	1 škola – 2h		1 škola		
	Čítanie s porozumením				1 škola	1 škola
	Tvorivé čítanie			1 škola		
Jazyk a komunikácia	Dramatické hry		1 škola	1 škola		
	Dramatická výchova				1 škola	1 škola
	Tvorivá dramatika				2 školy	
Umenie a kultúra	Hudobná výchova		64 škôl			
	Rozvoj rytmických schopností		1 škola			
	Hra na flaute			1 škola	1 škola	
Matematika a práca s informáciami	Informatika	1 škola		18 škôl	1 škola	
	Mladý informatik				1 škola	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	2 školy	2 školy	5 škôl	2 školy	
	Človek a svet práce		1 škola	1 škola – 2 h	1 škola – 2 h	1 škola – 2 h
	Domov a práca				1 škola	1 škola
Zdravie a pohyb	Plávanie	1 škola	1 škola	1 škola	1 škola	
	Pohybové hry	1 škola		1 škola	2 školy	2 školy
	Pohybová kultúra					1 škola
Človek a spoločnosť/ Človek a príroda	Vlastiveda			5 škôl		
	Regionálna výchova			1 škola		
	Spoločenská výchova				1 škola	
	Poznaj a chráň!				1 škola	
	Rómske reálie		1 škola	1 škola	1 škola	1 škola
Človek a hodnoty	Kresťanská výchova	1 škola				
Spolu		24 škôl 10,81 %	91 škôl 40,99 %	67 škôl 30,18 %	19 škôl 8,55 %	9 škôl 4,10 %

Poznámka: Vo všetkých uvedených ročníkoch ide o využitie 1 disponibilnej hodiny týždenne na daný novovytvorený predmet, ak nie je uvedené inak.

PRÍLOHA 8

Zoznam novovytvorených predmetov – 2. stupeň

Oblasť	Predmet	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
		2017/2018	2017/2018	2017/2018	2017/2018	2017/2018
Jazyk a komunikácia – cudzí jazyk	Nemecký jazyk	1 škola	6 škôl	10 škôl		
	Zábavná angličtina	2 školy				
Jazyk a komunikácia – SJSJ	Konverzácia v slovenskom jazyku	3 školy	2 školy	1 škola	4 školy	7 škôl
	Cvičenia zo SJSJ					1 škola
Jazyk a komunikácia – materinský jazyk	Cvičenia z MJL					1 škola
	Čítanie s porozumením	2 školy		1 škola	2 školy	2 školy
Jazyk a komunikácia	Dramatické hry	1 škola	1 škola			
	Tvorba projektu	1 škola			3 školy	1 škola
	Poznatky o knižnici	1 škola				
Umenie a kultúra	Multikultúrna výchova	1 škola			1 škola	1 škola
	Mediálna výchova				1 škola	1 škola
	Dobrodružstvo a zážitok			1 škola		
Matematika a práca s informáciami	Cvičenia z matematiky				1 škola	4 školy
	Finančná gramotnosť				1 škola	
Človek a svet práce	Malé gazdinky a pracovné vyučovanie		1 škola			
Zdravie a pohyb	Plávanie	1 škola				
	Pohybové hry	1 škola				
	Zdravoveda, zdravá výživa	1 škola			1 škola	
Človek a spoločnosť/ Človek a príroda	Geografia miestneho regiónu	1 škola				
	Regionálna výchova	10 škôl	6 škôl	2 školy	3 školy	4 školy
	Občianska náuka	2 školy				
	Environmentálna výchova					1 škola
Človek a hodnoty	Výchova k manželstvu a rodičovstvu	1 škola	1 škola	1 škola	1 škola	1 škola
Spolu		26 škôl 23,63 %	17 škôl 15,45 %	17 škôl 15,17 %	17 škôl 15,31 %	24 škôl 21,42 %

Poznámka: Vo všetkých uvedených ročníkoch ide o využitie 1 disponibilnej hodiny týždenne na daný novovytvorený predmet.

STAV IMPLEMENTÁCIE RÁMCOVÝCH UČEBNÝCH PLÁNOV V ŠKOLÁCH S VYUČOVACÍM JAZYKOM MAĎARSKÝM

Výskumná správa (2015 – 2019)

Autori:

PaedDr. Gyöngyi Ledneczka, PhD.

PaedDr. Lívia Tímárová

PaedDr. L. Patrik Baka, PhD.

Recenzovali:

doc. Mgr. Gabriella Petres Csizmadia, PhD.

Mgr. Liliana Bolemant, PhD.

Jazyková úprava:

Mgr. Pavol Kelecsényi

Grafická úprava: Roman Štefanka

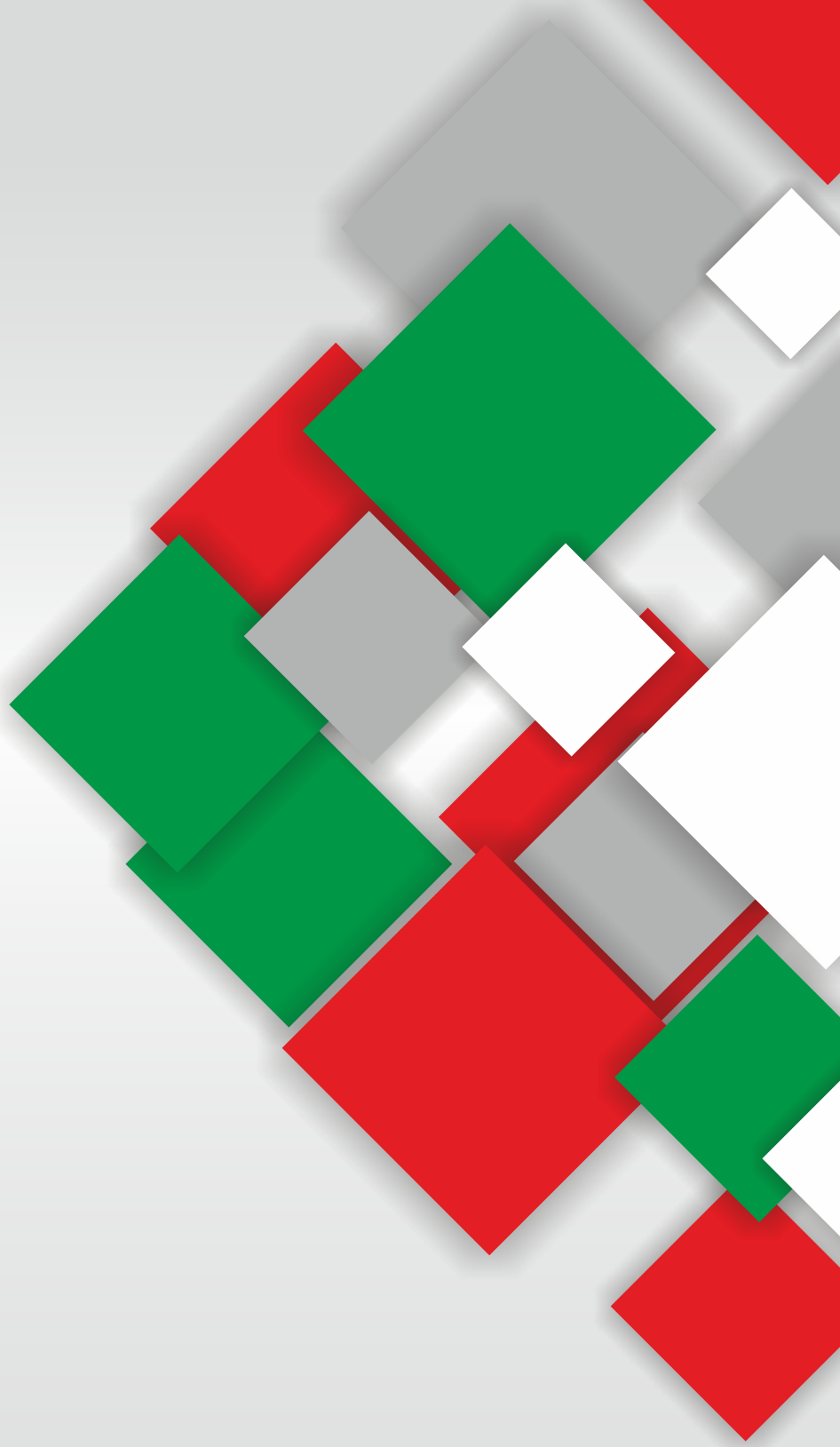
Prvé vydanie

ISBN 978-80-565-1529-7

NIVAM

Bratislava

2023

Národný inštitút vzdelávania a mládeže
Bratislava
2023
ISBN 978-80-565-1529-7

